

111, 589

biblioteca

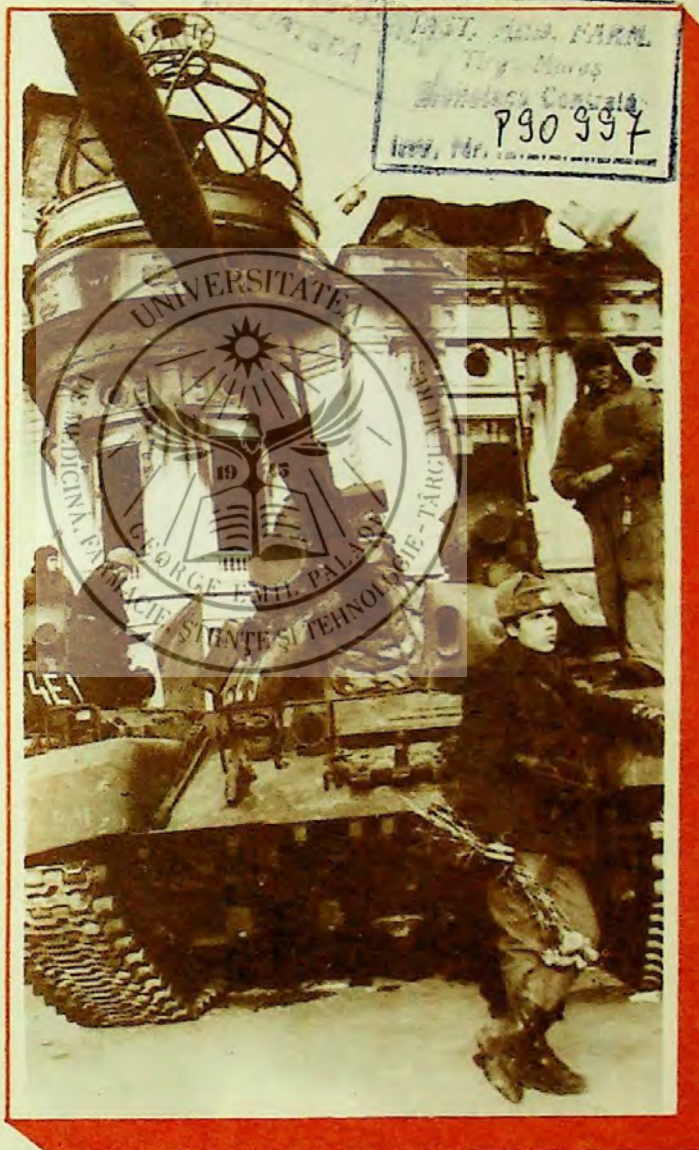
BULETIN TRIMESTRIAL
DE BIBLIOTECONOMIE

1989

4

biblioteca
biblioteca
biblioteca

biblioteca
biblioteca
biblioteca

biblioteca

Noul edificiu al Bibliotecii Județene Tulcea

Așpect din sala de lectură pentru copii a Bibliotecii Județene din Deva

LA
MULȚI
ANI
1990

În loc de editorial

Revista „Biblioteca“ se alătură apelului lansat de presa noastră de a sprijini eforturile Bibliotecii Centrale Universitare de reconstituire a fondului de publicații distrus în urma atacurilor teroriste.

Ne adresăm cititorilor noștri, bibliotecilor noastre, tuturor iubitorilor cărții de oriunde de a oferi Bibliotecii Centrale Universitare cărți vechi, manuscrise, ediții rare, dicționare, cărți străine valoroase, documente sau alte materiale demne de interes.

Donatorii se pot adresa **SERVICIULUI COMPLETARE** din str. TRANSILVANIEI, nr. 6 (în spatele Ministerului Învățămîntului), la doamna Maria Panaitescu, cu lucrările respective însoțite de o listă a donațiilor. Informații suplimentare la tel. 15.12.73.

01. SEP. 2023

CĂTRE TOȚI BIBLIOTECARIII DIN ȚARĂ!

Duminică, 24 decembrie 1989, în Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu” s-a constituit **COMITETUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE**, care a luat legătura cu principalele biblioteci din Capitală și din țară pentru a-și exprima adeziunea totală la **PROGRAMUL CONSILIULUI FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE**

„Bibliotecarii din întreaga țară, constituiți în Asociația bibliotecarilor din România, organizație care nu și-a putut desfășura activitatea în perioada tiraniei, declară adeziunea totală la **PROGRAMUL CONSILIULUI FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE**.

Jertfa tineretului care a redeșteptat energia națională a zguduit conștiințele tuturor bibliotecarilor, care se angajează să prezinte prin intermediul cărților, în adevărata lor lumină, momente și personalități ale neamului nostru.

În epoca tiraniei au fost puse în pericol valorile culturale ale neamului, au fost dislocate în mod samavolnic și scoase în afara cercetării științifice colecții ale unor mari biblioteci ale țării.

În aceste zile de grea încercare pentru întregul popor, cînd din cauza unei politici criminale împinsă la absurd au ars valori ale spiritualității românești și universale teaurizate în colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare din București, bibliotecarii au simțit mai mult ca oricînd solidaritatea de breaslă și au acționat pentru apărarea patrimoniului care le-a fost incredințat.

Pentru dreapta și liberă manifestare a spiritului, pentru a-și recîștiga adevăratul lor prestigiu profesional, bibliotecarii vor scoate la lumină toate valorile naționale puse în epoca dictaturii, în chip arbitrar, la index, folosind întreaga lor capacitate și competență“.

TRĂIASCĂ ROMÂNIA LIBERĂ ȘI DEMOCRATICĂ !

Semnează : Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca Centrală Universitară București, Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu” București, bibliotecile marilor centre universitare, bibliotecile tuturor județelor țării

A fost trimisă o scrisoare către toți colegii bibliotecari în care se face următorul apel :

In acest context adresăm apelul nostru pentru revitalizarea Asociației bibliotecarilor din România pentru organizarea ei pe baze noi ca asociație profesională, cu adevărat reprezentativă și competentă, a tuturor bibliotecarilor. Discutați liber în cadrul fiecărei biblioteci și faceți propuneri pentru reorganizarea asociației. Desemnați în mod democratic reprezentanți ai fiecărei instituții care să aibă mandatul dumneavoastră pentru a discuta la București, la o dată cît mai apropiată, statutul asociației și alegerea liberă a Comitetului provizoriu al asociației.

COMITETUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE DIN BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „MIHAIL SADOVEANU”
București, str. Nikos Beloiannis, nr. 4, sector 1, telefoane : 59.31.20 / 59.63.30 / 59.30.95

N. R. : Din informațiile venite la redacție rezultă că inițiativa Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu” are în vedere mai ales secțiunea „Biblioteci publice” a Asociației bibliotecarilor din țara noastră. În numărul 1/1990 al revistei noastre se va iniția o dezbatere deschisă asupra statutului profesiei de bibliotecar și a Asociației.

PROPUNERI

privind problematica activității bibliotecilor publice de stat

Astăzi, 8 ianuarie 1990, un grup de inițiativă format din 48 de reprezentanți ai bibliotecilor publice din România, delegați ai Consiliilor Frontului Salvării Naționale din aceste instituții, au discutat stadiul actual și problematica imediată a activității bibliotecare și au elaborat următoarele propuneri pe care le prezintă domnului Andrei Pleșu, Ministrul Culturii:

1. Depolitizarea activității bibliotecilor.
2. Reînființarea Direcției bibliotecilor din cadrul Ministerului Culturii.

3. Refacerea rețelei de biblioteci publice de stat din România, dezmembrată între anii 1971 și 1974, prin reînființarea bibliotecilor comunale cu bibliotecari salariați și a bibliotecilor sătești ca filiale ale bibliotecilor comunale.

4. Reînființarea învățământului biblioteconomic de specialitate, la nivel postliceal și universitar, pentru pregătirea cadrelor necesare tuturor categoriilor de biblioteci; continuarea programului de perfecționare a cadrelor din biblioteci.

5. Stabilirea unui program de investiții pentru construirea și echiparea bibliotecilor.

6. Finanțarea de la bugetul statului a întregii activități bibliotecare (personal, achiziții de publicații, echipament de bibliotecă, întreținere etc.), în raport cu populația servită, structura națională a acesteia, colecțiile existente și volumul de activitate.

7. Elaborarea statelor tip de funcțiuni pentru bibliotecile județene, municipale, orașenești și comunale și lichidarea diferențelor de salarizare pentru bibliotecarii cu aceeași pregătire.

8. Elaborarea unui program național pentru automatizarea principalelor servicii și activități din bibliotecă.

9. Abolirea planificării centralizate în activitatea de bibliotecă, urmînd ca volumul acesteia să se stabilească în funcție de condițiile specifice fiecărei localități (dezvoltarea colecțiilor, frecvența cititorilor, publicațiile consultate, activitatea de cercetare, informare bibliografică și documentare).

10. Liberalizarea schimbului de publicații intern și internațional.

11. Bibliotecile județene și cea a municipiului București să primească dreptul de depozit legal pentru tipărițile editate de editori locali.

12. Elaborarea de normative obligatorii pentru centrele de librării, privind livrarea de carte către biblioteci, inclusiv a celei de import.

13. Reapariția publicațiilor de specialitate („Revista bibliotecilor” și „Studii și cercetări de bibliologie”).

14. Excluderea publicațiilor din categoria mijloacelor fixe și elaborarea de normative specifice privind scoaterea lor din funcțiune.

15. Înființarea de laboratoare zonale pe lângă biblioteci pentru recondiționarea, restaurarea și conservarea cărții, în primul rînd a celor care fac parte sau sînt susceptibile să facă parte din patrimoniul cultural național.

16. Crearea condițiilor de participare a bibliotecarilor la colocvii, conferințe și congrese internaționale de specialitate.

17. Elaborarea Legii bibliotecilor din România; pînă la apariția Legii, elaborarea unor reglementări privind aplicarea de amenzi pentru distrugerea sau nerestituirea publicațiilor, iar sumele respective urmînd a fi folosite pentru achiziții de carte.

Eugenia Muntean (Alba), Silvestru Voinescu (Argeș), Romeo Lăzescu (Bacău), Nicolae Mareș (Bihor), Olga Iordache (Botoșani), Lenuța Repanovici, Silvia Todea (Brașov), George Pătrașcu (Brăila), Alexandru Oproescu (Buzău), Gheorghe Cramanciuc (Caraș Severin), Traian Brad (Cluj), Constantin Dumitru Zamfir (Constanța), Victor Petrescu (Dâmbovița), Marcel Ciocan (Dolj) Nedelcu Oprea (Galați), Aurelia Mija (Harghita), Valeria Stoian (Hunedoara), Dimitrie Poptâmaș (Mureș), Sergiu Găbureac (Neamț), Ion Mariș (Sibiu), Dan Conciatu (Timiș), Camelia Dumitrașcu, Aneta Niculescu (Vâlcea), Liliana Zaharia (Vrancea), Ion Simion, Ioan Măruntelu, Gheorghe Popescu, Ion Stoica, Mircea Regneală, Gheorghe Buluță, Ion Hulea, Iulia Dumitrescu Ionescu, Doina Guică, Constantin Vișinescu, Lucian Dumitrescu, Nicolae Marinescu, Mihaela Gheorghiu, Aura Comănescu, Lucia Mitu, Rodica Cosmaciuc, Elvira Postolache, Mariana Teodorescu, Virgil Bulmeza, Sanda Ștefănescu, Adriana Gagea, Horia Frunză, Vasile Lupu, Petra Ivan (București)

Post-scriptum la bibliocid

„Biblioteca Centrală Universitară arde! Anunțați de urgență pompierii! O singură mașină nu reușește să innăbușe focul!“ Strigătul de alarmă, de ajutor, răsuna sfîșietor pe lungimea de undă a solidarității pe care dorul de Adevăr și Umanitate a înscris-o în programul de emisie al Radiodifuziunii române.

Și pompierii au stins focul, și oamenii de minte și de suflet ai bibliotecii au scos apa și au încercat să pună la adăpost tezaurul pe care flăcările nu reușiseră să-l mistuie, într-o dăruire și responsabilitate față de nație, gemănă cu a celor ce luptau sub deviza „fără violență“ în piața Palatului împotriva acelei revărsări de ură și irațiune care a generat împingînd pină la paroxism genocidul început cu aproape un sfert de secol în urmă, sub masca celei mai sinistre farse a istoriei — „epoca de aur Ceaușescu“. Din nefericire, a doua revărsare de foc, mai devastatoare încă, avea să distrugă iremediabil cea mai mare parte și cea mai valoroasă a acestui tezaur.

Au rămas — pentru multă vreme încă —

șrănile agresivității, pe trupul carbonizat al locului, el însuși monument de arhitectură cu valoare de patrimoniu, ca și colecțiile deținute. Ca un memento al urii împotriva umanismului.

Arderea bibliotecii e expresia urii față de un popor al cărui „cel mai iubit fiu“ s-a autointitulat. E parte din genocid. În timp ce mitraliorii și pușcașii mercenari trăgeau în trupurile insurgenților, se încerca și uciderea ființei nemuritoare a omului: spiritul încorporat în cărți și generator de nouă spiritualitate. Un bibliocid început demult și urmărit pas cu pas, mascat demagogic și subtil realizat.

Ca în orice societate totalitară, ca în toate „utopiile inverse“ (de-ar fi să ne gândim fie și numai la „1984“ a lui Orwell sau la „Cea mai bună dintre lumi“ a lui Huxley), cartea care hrănește gîndirea, care modelează și personalizează omul, care potentează creativitatea era sortită uciderii în masă. În timp ce creștea prin reglementări draconice „producția“ de robi, de mînă de lucru ușor manipulabili, scădea treptat producția de carte: titluri tot mai

puține, tiraje tot mai reduse pînă ce au devenit inavuabile, cenzură din faza de concepere a planurilor editoriale și pînă în ultima etapă a editării, la așa-zisa „lectură post-apariție”. În același timp, se restrîngeau tot mai mult frontierele culturii: tot mai puține traduceri, tot mai puține importuri de carte, de informație. Campania se ducea paralel împotriva bibliotecilor — ca deținătoare a unor vechi tezaururi de cultură și focare de iradiere a luminii cărții. S-au ars cărți, s-au dat la topit, s-au închis în depozite cu circulație controlată. S-au restrîns treptat bugetele de achiziții sau s-au tăiat de tot, ca în cazul multor biblioteci de la sate. S-au desființat posturi de bibliotecari, lăsîndu-se de fapt comunități întregi rurale sau muncitorești fără biblioteci (ultimele victime: bibliotecile sindicatelor), și asta după ce se desființase învățămîntul bibliotecar, se subminase statutul profesional, se dezarticulasă Asociația bibliotecarilor, se desființase Revista bibliotecilor, a cărei misiune a încercat cu crez și dăruire s-o ducă mai departe buletinul nostru. S-au alterat prin „comanda socială”,

funcțiile și vocația reală a acestor așezăminte de cultură judecate nu după activitățile specifice, ci după „numărul de manifestări de masă”.

A fost, la nivelul tuturor rețelelor de biblioteci, în rîndul Bibliotecarilor adevărați, în tot acest timp, o rezistență surdă, o încrîncenare pe care numai conștiința unei înalte îndatoriri o poate da, de a asigura, împotriva curentului, progresul instituției bibliotecare, de a se alinia la cîștigurile mondiale ale profesiei și, mai ales, de a păstra, crește și răspîndi lumina cărții.

Nu vreau neapărat să spun lucruri mari, dar dacă azi, cînd și în cultura românească revoluția aduce adevăr și dreptate, Buletinul Biblioteca poate ieși în lume, fără să roșească, fără să facă schimbări fundamentale de program și noi profesii de credință, este pentru că ei, bibliotecarii, inspiratori, coautori și cititori ai noștri, au fost așa cum au fost. Le mulțumim și îi așteptăm să ne fie mereu alături, acum cînd bibliocidul s-a sfîrșit.

Ioana LUPU

Au trecut mulți ani...

...de cînd „REVISTA BIBLIOTECILOR“ își continuă existența în paginile suplimentului pe care l-am redactat cu drag și cu mîhnirea de a nu putea răspunde decît în parte așteptărilor miilor de bibliotecari — încadrați sau nu pe posturile corespunzătoare — din țara noastră. Oameni de bine — pe care nu-i numesc în acest ceas de cînstire pioasă a celor ce și-au dat viața pentru noi toți — au avut grijă ca cele 32 de pagini, incluse la început în corpul „revistei mame“, să capete treptat o identitate proprie. În așteptarea renașterii adevăratei reviste pentru bibliotecile din România.

...de cînd, centrele de documentare, bine puse la punct, au fost desființate. O coincidență: existența lor, ca și a „Revistei bibliotecilor“, a suferit aceste „mici modificări“ cam în aceeași perioadă. Fără nici o legătură decît aceea a punerii în practică a unei politici ce pierduse din vedere omul și aspirațiile sale spre libertate. Nevoilor de informare și documentare ale unei societăți ce era proclamată, cu orice ocazie, ca aflată în plin progres economic, științific și alte sloganuri lipsite de acoperire în fapte li se răspundea prin reducerea constantă a numărului de publicații de specialitate ce trebuiau să fie importate și puse la dispoziția specialiștilor.

...de cînd, bibliotecile tehnice au fost trans-

formate, în mare parte, în simple depozite de publicații prin reducerea personalului de specialitate sau chiar dispariția lui o dată cu posturile respective.

...de cînd, învățămîntul de specialitate în meseria de bibliotecar a dispărut, nu ca prin farmec, ci în cadrul aceleiași politici de ignorare a nevoilor — de orice fel — ale unui popor.

În toți acești ani triști, bibliotecile au primit din belșug, pînă la saturație, „operele de o inestimabilă...“ și așa mai departe. Bietele biblioteci, nu erau și așa destul de bătute de soartă! Trebuiau să-și consume o bună parte din fondurile bănești ce li se repartizau pentru achiziționarea acelor titluri ce stăteau la loc „de cînst“ și în vitrinele librăriilor. Stăteau, pentru că nimeni nu le cumpăra.

Da, au trecut mulți ani. Dar a venit acest sfîrșit de deceniu însîngerat și eroic pentru poporul român cînd acel NU a devenit o forță. Și ROMÂNIA a reîntreat cu fruntea sus în marea familie a Europei. Cu ce preț! Avem o singură datorie: să muncim cu toate puterile noastre, ale minții și ale brațelor, pentru România de azi, pentru cea de mîine, liberă și democratică.

Ana-Maria MIHÎȚ

O direcție prioritară de acțiune: educarea tineretului pentru profesie

Se știe că în conceptul modern de cultură, cultura generală și cultura profesională sînt componente fundamentale, iar în cadrul culturii profesionale cultura tehnică ocupă un loc distinct. Propun în cele ce urmează cîteva puncte de vedere relative la modul în care biblioteca, alături de școală și în colaborare strînsă cu aceasta, ca și cu celelalte instituții de cultură trebuie să se ocupe de formarea culturii tehnice a tineretului.

Tehnica și producția societății moderne solicită și va solicita, în mod din ce în ce mai accentuat, o formație tehnico-inginerească, un orizont cultural-științific larg, o mare capacitate de înțelegere și de acțiune. Știm cu toții că aceste calități se formează în școală, la lecții și în laboratoare, în ateliere școlare moderne a căror activitate solicită căutări, răscoliri, inovări, tot ceea ce creează un climat în care copilul să simtă că se realizează ca om și-și descoperă aptitudini și talente care se precizează locul și rolul în comunitatea în care trăiește. Dar este știut că întreg acest proces de căutări, răscoliri, inovări, într-un cuvînt de cunoaștere a științei și tehnicii, nu este posibil fără acel instrument care teaurizează în el întreaga experiență a omenirii, care cuprinde în el căutările, realizările generațiilor trecute și prezente — cartea.

Pornind de la aceste considerente, iată cum vedem noi — teoretizînd pe baza a ceea ce face în această direcție Biblioteca „Gh. Asachi” din Iași — rolul cărții, al lecturii, rolul bibliotecii, în formarea unei temeinice culturi tehnice a tineretului care trebuie să cuprindă :

— asimilarea unor cunoștințe fundamentale privind bazele științifice ale producției moderne, ale organizării acestora ;

— cunoașterea principalelor procese tehnologice ;
— însușirea unor principii și deprinderi de a mînuie unelte, mașini și aparate ce stau la baza producției moderne ;

— dezvoltarea gîndirii tehnice, necesare mai tîrziu, la realizarea inovațiilor și invențiilor, la asimilarea tehnicii noi.

În școală, mijloacele de realizare a acestor obiective sînt disciplinele de cultură generală (matematică, fizică, chimie, biologie, geografie), disciplinele cu caracter tehnic (desen tehnic, electrotehnică), lucrările de laborator, cercurile tehnice, activitățile cu caracter tehnic-productiv și de practică în producție sub diferitele ei forme.

Dacă acestea sînt mijloacele prin care școala acționează pentru realizarea obiectivelor culturii tehnice, să vedem în ce măsură biblioteca poate veni în ajutorul școlii sau poate acționa direct în vederea realizării aceluiași țeluri.

Este știut că lecturile pot furniza elevilor, tinerilor în general, numeroase informații cu caracter tehnic, informații despre diverse profesii, despre diferite ramuri ale activității productive, despre locul, condițiile și particularitățile unor profesii și despre cerințele impuse de către ele celor care și le însușesc și le practică, despre rolul social și economic al unor profesii și despre perspectivele acestora. Totodată, pe lîngă aceste aspecte cu caracter dominant informativ, lecturile exercită puternice influențe educative asupra tinerilor cititori în ceea ce privește idealul lor de viață, formarea unor convingeri sănătoase, înlăturarea unor opinii greșite (privind diferitele aspecte ale vieții sociale sau profesionale și rolul lor în viața indivizilor) și formarea unor atitudini sănătoase față de muncă. Și, mai ales, lectura cărților cu caracter științific și tehnic contribuie fundamental la dezvoltarea gîndirii tehnice, a gîndirii științifice, cu reflexe benefice în planul creativității.

Dintr-un sondaj făcut de noi asupra unui eșantion de o sută de tineri de vîrstă școlară care se înscriu pentru prima dată la biblioteca publică a reieșit că 37 de tineri nu cunoșteau nici un titlu de carte tehnică, 20 au citat doar două titluri, 33 — trei titluri, iar 10 nu au răspuns deloc. La întrebarea „De ce vă înscrieți la această bibliotecă?” 51 de subiecți au răspuns că doresc să găsească în special carte tehnică (electronică, radiotehnică, automatică, astronomică) pe care în librării nu o mai găsesc pentru a și-o procura ca instrument permanent de lucru.

Dintr-un alt sondaj făcut de noi cu același orilei asupra fișelor cărții pe un eșantion de 50 de titluri de carte tehnică de nivel mediu apărute în ultimii cinci ani dar care nu se adresau direct tinerilor, a reieșit că :

— aceste cărți au circulat cu mult mai mult la tineri decît la celelalte categorii socio-profesionale, evidențînd realitatea de fapt că tineretul este dornic să cunoască tehnica cea mai nouă, să-și însușească tainele sale ;

— nu sînt suficiente lucrări cu caracter tehnic care să se adreseze cu precădere tinerilor — și aceștia sînt nevoiți să se informeze din alte lucrări dar care datorită nivelului lor superior nu totdeauna le sînt accesibile sau le sînt doar parțial accesibile.

Atît din analiza planurilor editoriale, din analiza împrumuturilor de carte din bibliotecă, precum și din experiența noastră bibliotecară putem afirma că dacă pentru copiii între 7 și 12 ani există lucrări care să le permită să se informeze asupra noțiunilor de tehnică, pentru tinerii între 12 și 20 de ani (nu ne referim la studenți), înainte de a intra în producție, se găsesc prea puține lucrări apte să le lărgească sfera de cunoștințe tehnice și tehnologice : să-i facă să cunoască diferitele materii prime și materiale, precum și principiile de funcționare ale unor mașini și aparate ; să-i ajute să-și formeze capacitatea de a înțelege procesele tehnologice, de a gîndi tehnic, de a realiza inovații și invenții ; să le educe unele trăsături volitiv-caracteriale (hotărîre, perseverență, disciplină în muncă etc.).

Participarea la acest proces este necesară să fie realizată prin valorificarea intensivă a colecțiilor deținute, prin difuzarea tot mai largă a cuvintului tipărit — nu în general, ci în funcție de nevoile social-culturale, de cerințele cititorilor, pe baza cunoașterii concrete a acestor cerințe, a evaluării cât mai exacte a cărții potrivite cititorului și a cititorului potrivit cărții.

Analizând componentele activității de animație culturală desfășurate de biblioteci — cuprinse într-un sistem al activităților educative alături de școală și de celelalte instituții de cultură, concluzionăm că biblioteca publică, delimitându-se în modalitățile de acționare, trebuie să militeze pentru formarea la tineri a preocupărilor tehnice, acțiune care, credem noi, ar trebui să îmbrace două aspecte :

— cunoașterea bazelor științifice ale tehnicii și producției moderne ;

— dezvoltarea și consolidarea interesului pentru muncă, pentru profesie.

Avându-se în vedere că școala este principalul canal de difuzare a cunoștințelor din toate domeniile și deci și a celor tehnice, biblioteca trebuie să acționeze pe două căi : indirect, venind în sprijinul școlii și direct, prin acțiuni proprii, independente.

În cadrul acțiunilor indirecte întreprinse în colaborare cu școala, biblioteca trebuie :

— să informeze cadrele didactice cu literatura de specialitate consacrată educării tehnice și pentru muncă a tineretului ;

— să acorde informații bibliografice, verbale sau scrise, pe diferite teme solicitate de către cadrele didactice și elevi ;

— să popularizeze în rândul elevilor prin intermediul cadrelor didactice cărți care să cuprindă noțiuni tehnice din diferite domenii, cărți despre profesii, despre muncă ;

— să stimuleze includerea în planurile lecțiilor profesorilor de la obiectele tehnice a recomandărilor bibliografice întocmite de bibliotecă ;

— să organizeze în școli acțiuni cultural-educative pe categorii de vîrstă, acțiuni prin care să facă cunoscute elevilor cărți tehnice editate pentru ei, pentru tineret în general.

Pentru a putea să organizeze toate aceste acțiuni și pentru a putea onora, cerințele sporite de carte biblioteca trebuie să posede programele de învățămînt pe clase pentru obiecte cu caracter tehnic și, ținînd seama de ele, să-și completeze colecția de cărți tehnice de nivel elementar și mediu cu cele mai noi și mai diverse titluri, în exemplare suficiente.

În cadrul acțiunilor directe, proprii, independente, biblioteca, după părerea noastră, trebuie să întreprindă :

I. Acțiuni la sediul bibliotecii.

1. activitatea de completare a fondurilor să se orienteze mai mult spre cartea tehnică pentru tineret ;

2. folosind metoda modernă a accesului liber la raft, să se organizeze în așa fel colecția de carte tehnică încît să aibă un puternic caracter recomandat în secția pentru copii, cît și în secția de împrumut pentru tineret și adulți ;

3. să organizeze și să-și diversifice instrumentele de informare în vederea dezvoltării fondului, a orientării lecturii în mai mare măsură către cartea tehnică : a. fișierul sistematic ; b. fișierul tematic ; c. planurile de lectură ; d. jocurile mecanice ;

4. să acorde informații bibliografice la cerere sau în întîmpinare, verbale sau scrise, privitoare la cartea tehnică ;

5. să întocmească și să tipărească materiale bibliografice de dezvoltare a fondurilor, de recomandare, de îndrumare a lecturii spre cartea tehnică ;

6. să organizeze acțiuni cultural-educative cu cartea tehnică pentru tineret : prezentări de cărți tehnice, despre profesii, despre muncă ; concursuri gen „Cine știe răspunde“, pe teme de cultură tehnică și pe meserii ; cercuri tehnice de legătorie și reparații de cărți ;

7. să organizeze ample expoziții de carte tehnică, vitrine tematice, rafturi tematice.

II. Acțiuni integrate, în colaborare cu alte instituții culturale.

Toate aceste acțiuni pe care biblioteca este chemată să le realizeze la sediu sau în afara lui, singură sau în colaborare, sînt menite ca, în final, să conducă la : lărgirea orizontului de cultură tehnică a tineretului, formarea unor interese de fond pentru anumite domenii ale tehnicii, formarea unor deprinderi și a unei gândiri tehnice, formarea sentimentului de respect pentru muncă.

Demersul bibliotecii publice trebuie să se valorizeze atît în ceea ce privește formarea tineretului, cît și în ceea ce privește influențarea părinților acestora, coparticipanți la procesul educativ al adultului de mîine al patriei. Acționînd asupra tinerilor trebuie să se aibă în vedere că unii dintre aceștia sînt elevi cuprinși în școli generale, în licee și școli profesionale ; alți tineri sînt absolvenți de școală generală sau liceu.

Activitățile ce au în vedere, în scopurile amintite, părinții, presupun colaborarea bibliotecii publice cu școala prin forme adecvate.

Acționînd pe cele două mari coordonate, informativă și formativ-educativă, biblioteca publică va trebui să-și axeze activitatea de educare politehnică pe următoarele direcții :

— asigurarea în continuare a unor colecții de carte tehnică bogate și variate ;

— organizarea unei informări bibliografice tehnice corespunzătoare ;

— asigurarea unei propagande verbale și vizuale corespunzătoare a cărții tehnice în rîndul tineretului, prin acțiuni cultural-educative bine gîndite și organizate, ținînd seama de vîrstă, pregătire școlară, preocupări, preferințe și aptitudini ale tinerilor.

Sînt cîteva puncte de vedere personale privind modul în care biblioteca publică poate și trebuie să contribuie în mai mare măsură la educarea tehnică și pentru muncă a tineretului.

Doina POPOVICI
Biblioteca Județeană „Gh. Asachi“
Iasi

Literatura științifică

și tehnică

în drumul

ei către

specialiști

Dezvoltarea și modernizarea economiei naționale, orientarea laturilor intensiv-calitative în toate sectoarele de activitate presupune în primul rând o investiție de inteligență și de creativitate, pe baza încorporării celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în pofida limitelor și restricțiilor pe care o anume politică informațională le-au așezat în calea unei dezvoltări firești.

Pentru a putea răspunde cât mai bine cerințelor de lectură specializată și dorinței de informare ale specialiștilor din economie, industrie, agricultură, cât și ale publicului larg, de ani buni, în cadrul Bibliotecii Județene Bihor — Oradea a luat ființă o secție de carte tehnică și științifică, care pune la dispoziția beneficiarilor ei o colecție de aproximativ 50.000 de volume. Urmărind ritmurile și direcțiile de dezvoltare ale economiei județului Bihor, ramurile prioritare (industriile de alumină, mașini-unelte, ciment, lacuri și vopsele, încălțăminte, confecții etc.), încercăm să menținem în actualitate colecțiile și să le adecvăm continuu nevoilor obiective de informare, prin achizițiile curente. Anual, acest fond crește cu câteva mii de volume din domeniile științei și tehnicii.

Peste 50 la sută dintre cititorii bibliotecii noastre aparțin populației active, direct implicate în producție, în sectoare ale activității social-economice. Ținând seama de această realitate, încercăm să acordăm o atenție specială activităților de informare-documentare și de propagandă a cărții ce slujește acestui obiectiv.

Cu convingerea că întreaga activitate bibliotecară, de la achiziții și până la organizarea cataloagelor și a fondului de publicații, servește direct sau indirect activității social-economice, vom aduce în discuție doar acele acțiuni organizate de biblioteca noastră care au în mod direct această finalitate.

Astfel, pentru a ține pasul cu cerințele și necesitățile de informare ale beneficiarilor bibliotecii, în practica noastră, au intrat înțelnicurile trimestriale, organizate în colaborare cu Oficiul județean de orga-

nizare a muncii și producției, cu cadre tehnice din unitățile economice care lucrează în sectoarele de proiectare și de cercetare și în bibliotecile tehnice specializate.

Aceste înțelnicuri au loc pe baza unui program dinainte stabilit și fiecare beneficiază de un ghid de dezbateri. Atunci când aceste consfătuiri sînt temeinic pregătite, atât organizatoric, cât și științific, rezultatele sînt notabile, atât pentru bibliotecă, cât și pentru beneficiarii ei.

Atenția specială acordată tineretului, forță de muncă, a determinat organizarea unui simpozion anual, care a debutat din anul 1980, avînd ca temă „Tineretul și biblioteca”, iar în cadrul acestuia, în ultimile trei ediții am creat o secțiune specială „Cercetare și creație”, unde sînt prezenți tineri cercetători cu teme pe care le au în lucru pentru mai buna organizare a producției în întreprinderile lor, invenții și inovații.

Cu caracter dinamic, activînd publicul participant, sînt și anualele concursuri gen „Cine știe, câștigă”, „Știința, prietena noastră” și „Personalități ale științei și tehnicii românești”, cu faze pe unități, municipii și județ, care, prin consultarea bibliografiei anunțate, fac frecvența sporită secției de carte tehnico-științifică, sălilor de lectură și bibliotecilor orășenești.

La fel se poate spune și despre dezbaterile ocazionale, programate atât la sediu, cât și în diverse unități industriale pe teme ca: „Informație și formare prin serviciile bibliotecii”, „Cartea tehnico-științifică în sprijinul producției”, „Noi surse de energie” etc., precum și prezentările de carte tehnică, realizate cu ajutorul unui colectiv de specialiști.

Bibliografiile de recomandare și la cerere au intrat nu numai în practica curentă a bibliotecii, dar și în obișnuința beneficiarilor noștri din municipiu și județ, prin numeroasele referințe științifice pe care le conțin facilitînd găsirea unor soluții tehnice care frămîntă colectivele de cercetare din unitățile economice, stimulînd creativitatea tehnică. Ca o paranteză și, în același timp, ca o subliniere a importanței ce o poate avea, pe linia coordonării activității bibliografice, „Repertoriul colectiv al bibliografiilor nepublicate”, mai activa valorificare a instrumentelor create, amintim cererea unui student cu domiciliul în Vaslui, care, consultînd acest instrument de informare, ne-a adresat o solicitare pentru bibliografia „Resurse de energie neconvențională”.

În efortul conjugat al tuturor celor implicați în activitatea de cercetare și chiar numai în producție, această muncă nu poate fi realizată fără o modificare profundă a sistemului de circulație, înmagazinare, prelucrare și prezentare a informațiilor. Informarea și documentarea științifică au devenit ele însele știință, avînd teoriile și teoreticienii lor.

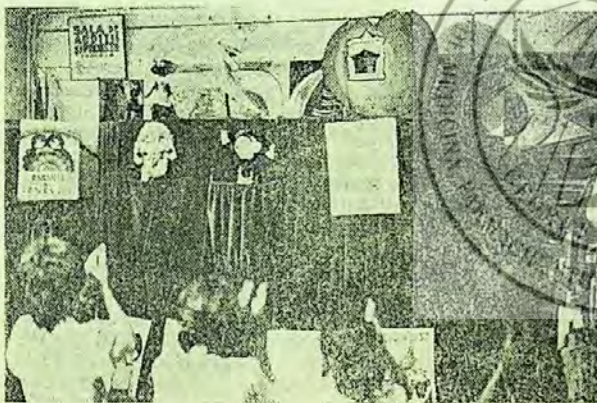
În acest context, bibliotecile au un cuvînt important de spus, un cuvînt susținut de mîile de cărți pe care le organizează într-un mod științific pentru ca beneficiarul să aibă un acces cât mai rapid la informațiile conținute.

Biblioteca Județeană Constanța, bibliotecă în care copiii și tinerii se bucură de dragostea și competența profesională a celor puși să le îndrume pașii în lumea cărților.

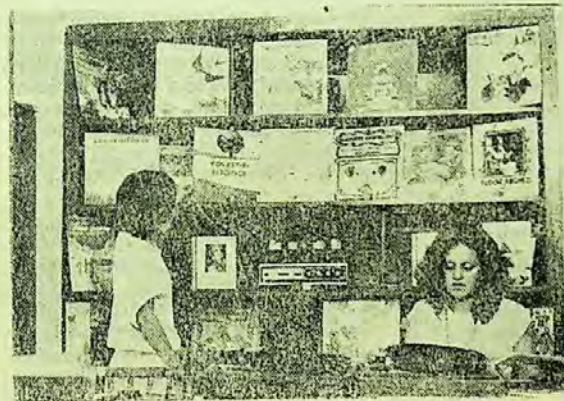
Prin amabilitatea vechiului nostru colaborator Ștefan Andronache de la Biblioteca Municipală Tecuci, vă oferim câteva imagini de la secția de împrumut pentru copii a bibliotecii constănțene.

Vă prezentăm

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ CONSTANȚA

Dialog Profesional

Prelucrarea documentară și științele sociale

Informare, valoare și valoare informațională

Activitatea documentară este concepută curent ca o verigă mediatore înserată într-o procesualitate socială a comunicării, intermediar cu virtuți sistematizatoare și taxonomice. Asistând fluxul informațional, ea transformă de fapt maniera dărușă de transmitere a informației specifică mass-mediei într-o modalitate analitico-sintetică dirijată, ceea ce-i conferă în principiu o potențialitate absolută de integrare, dar și un caracter quasisentențial ce se cere a fi fondat. De aici, **responsabilitatea culturală și socială a practicii documentare**, prea puțin dezbătută ca atare, iar **responsabilitatea implică necesitatea unei întemeieri științifice** cel puțin similare managementului sau tehnicilor administrative, bunăoară.

Practica a impus o metodologie documentară corespunzătoare în linii mari scopului propus, mai ales în ceea ce privește eficacitatea pe termen scurt a tipului specific de acțiune. Existența acestei metodologii proprii, precum și a unor tehnici probatoare conexe parțial eficiente constituie osatura structurii științifice a unei discipline proprii asupra informării, altă decît matematizată informatică deja consacrată. Este necesară însă o fundamentare prin obiect, o **corelare între specificitatea obiectuală și cea metodologică** și, în legătură cu acestea, o definire clară a finalității întreprinderii.

Informația brută diferă oare calitativ de cea prelucrată, semnificația celei dintîi concordă cu semnificația ultimei? Prelucrarea documentară sărăcește sau îmbogățește informația, altfel spus există un plus informațional datorat prelucrării? Transferul informațional se petrece aidoma în cazul tuturor științelor, obiectul informațional

poate fi tratat cu aceleași mijloace, indiferent de natura și originea sa?

O bună orientare pentru elucidarea unei astfel de problematice o constituie urmărirea obiectului de la sursă, adică depistarea specificității sau nespecificității sale încă din procesul de elaborare, în calitatea sa de produs al cunoașterii. Diferențele de domenii dintre științele și disciplinele cunoașterii sociale pot da seama asupra calității informației, asupra formei și conținutului său semantic. În acest sens, o analiză sumară relevă două caracteristici surprinzătoare oarecum: a. informația științifică conține întotdeauna alături de conținutul propriu-zis acoperirii semantice parțiale „extra-disciplinare” și se constituie ca semn al unei fundamentări de origine supra-disciplinară; b. într-o zonă destul de întinsă a cunoașterii, aceea a științelor sociale, informația este necesarmente pluridisciplinară în majoritatea covârșitoare a semnificației sale și, implicit, în aria sa de interese.

Asupra fundamentării supra-disciplinare a construcțiilor teoretice din orice știință, literatura filosofică și cea de specialitate insistă cu precădere în ultimul timp. Apelul la meta-știință, epistemologie și metafizică, în efortul de corelare a temeiurilor presupuzionale, a fundamentelor diverselor științe, la care se recurgea îndeobște în scopul ieșirii din impasuri teoretice sau crize ale științei, se dovedește a fi un, ignorat pînă nu de mult, dialog permanent. Dar logicul și metafizicul nu intervin numai în activitatea metateoretică a savanților de fundamentare și reconstrucție a propriilor discipline. Ele se infiltrează în totalitatea substanței științei în cauză, astfel încît infor-

mația, ca produs, este semn al unui anumit mod de a gândi, a unei anumite concepții despre existență, lume, om, conștiință și viață. Fie că este înglobat într-o tradiție de cercetare, potrivit terminologiei unui Laudan, fie că face parte din idealurile sau imperativele explicative ale lui Blaga, ori din paradigma Kuhn-iană, metafizicul intervine, difuz și slab conștientizat, în toate etapele cercetării prin modul în care savantul acordă interes, optează, colaborează. Paradigma metafizică sau imperativul metafizic ori „idealul de ordine naturală” propus de St. Toulmin, fixează informația științifică, oricare ar fi ea, într-un context metafizic distinct și decelabil ce trebuie a fi explicitat. Științele sociale sînt, evident, marcate și ele de o asemenea condiționare metafizică fundamentală și decizională. Asupra deosebirilor esențiale, mai ales de ordin metodologic și predicțional-explicativ, dintre acestea și științele exacte se recomandă o atenție specială. Într-o succintă sinteză, aceste deosebiri sînt puse pe seama slabei densități teoretice a științelor sociale, a mecanismului alterat de falsificare a teoriilor, dacă nu o indecidabilitate fundamentală în confruntarea teoriei cu pactica socială și a ponderii considerabile a explicațiilor de tip empatic față de cele raționale. Unele neajunsuri sînt puse în sarcina istoriei scurte a noilor forme de cunoaștere. Altele însă sînt manifest de specificitatea obiectului lor. Complexitatea uriașă a factorilor ce guvernează desfășurarea evenimentelor la nivel social determină imposibilitatea emiterii unor legi ferme de tip determinist și chiar statistic. Predicția nu-și mai îndeplinește rolul de intermediar într-un feed-back de infirmare

a teoriilor, pentru că un eveniment care nu se desfășoară conform așteptărilor nu infirmă, prin complexitatea accidentală a individualității sale, în nici un fel, valabilitatea teoriei conform căreia a fost formulată predicția. Teoria este pusă în fața unor sarcini diferite de cea din științele exacte: trebuie să se refere numai la fapte care nu au avut încă loc și care nu pot fi considerate prin reducții idealizante drept fapte deja existente. Altfel spus, conform observației pertinente a lui Prigogine în „Noua alianță”, științele sociale se referă la un timp real, spre deosebire de cele exacte în care semnul timpului nu este luat în considerație. Clara Dan susține într-unul din studiile sale că rolul falsificaționist al predicției ar putea fi preluat de postdicție, înțelesă ca integrare și explicare a faptului nou într-o teorie anterioară, cu amendamentul că imposibilitatea integrării nu duce la negarea în ansamblu a teoriei, ci numai la o impulsivitate a adaptării acestora. Teoriile sociale lucrează prin urmare asupra unei realități eșalonate gradual între ipostaze polare, ceea ce implică un anume dualism conceptual de neacceptat în celelalte științe.

În măsura în care valabilitatea teoriilor sociale nu se mai poate bizui pe feedback-ul teorie-lege-predicție-eveniment-falsificarea teoriei, responsabilitatea mentinerii lor în patrimoniul cunoașterii invocă o autoritate mai înaltă valorizatoare. Așa stând lucrurile, cuantumul metafizicului în contextul general-paradigmatic devine hotărâtor. Concluziile reflecției pe marginea problemelor sociale sînt expresia unor acte decizionale ce se bizuie pe experiența individuală a savantului, fapt care conferă caracterul parțial empatic al modalității specifice de cunoaștere, dar și prin apelul continuu la un fond valoric uman structurat într-o concepție globală despre viață. Consecința firească a unei asemenea proceduri este faptul că științele sociale nu sînt interesate nemilicid de obiectul ales, ci de relația obiect-subiect cunoscător, de unde decurge „slaba” sa raționalitate în favoarea unei întemeieri complexe axiologic-normative.

Specificitatea axiologic-fenomenologică a științelor sociale este manifestă și la nivelul informațiilor izolate de ori cîtă concretețe, astfel încît, dacă la producția științelor exacte informația este numai un semn al unei întemeieri metafizice și axiologice paradigmatică iar semnificația rămîne în cîmpul

structuralității și funcționalității obiectuale, în științele sociale semnificația însăși a informației are o preponderență axiologică, normativă și acțională. Reflectînd asupra relației obiect-subiect, în măsura în care cei doi termeni ai relației sînt unul și același dat al existenței privit din unghiuri diferite, conștiința se raportează la acel fond valoric unic, determinat istoric și social, unic în ceea ce privește sociologia, psihologia, economia politică și dreptul, iar prin medieri sociologic-economiche, chiar istoria și lingvistica.

Această unicitate de raportare exprimată în acoperirea semantică a informației duce la situația paradoxală că, deși produsă de o disciplină anume, informația intră în patrimoniul informațional al tuturor științelor sociale în bloc. Ea continuă să aibă, desigur, o anumită specificitate locală, mai curînd formală decît de conținut, astfel încît putem decide în majoritatea cazurilor dacă avem de-a face cu o informație de sursă sociologică sau psihologică, spre exemplu, dar partea axiologic-normativă a semnificației sale îi asigură un acces imediat și o funcționalitate teoretică directă în celelalte științe.

Nu este vorba aici de o pluralitate semantică în sensul unei polisemii obișnuite, întrucît pentru disciplinele diferite informația are exact același conținut semantic. Este, mai curînd, o polifuncționalitate recunoscută și folosită în cercetare, latentă în cîmpul conceptual, dar cu atît mai manifestă în cel informațional. Informațiile cuprinse într-un anuar statistic, spre exemplu, simple date inserate în tabele privind aspectele cuantificabile sau măsurabile ale realității, date culese de un anumit specialist sau colectiv de specialiști, își află un beneficiar considerabil sporit. Un indice de creștere demografică se constituie drept informație de lucru pentru etnolog, sociolog, istoric și psiholog, economist etc. prin modul în care afectează continuități etnice și structuri sociale, sugerează paralelisme istorice, determină schimbări comportamentale asupra indivizilor, condiționează un progres sau regres economic. Eventualele neconcordanțe de evaluare axiologică a unui fapt relevat printr-o informație în coordonatele clasicei polarități bine-rău nu durează, în fond, decît timpul necesar integrării complex-funcționale a informației în noua zonă de interes. Nu înseamnă că o informație cu semnificație strict obiectuală este interpretată axiologic și utilizată în

conexiuni diferite, ci că axiologicul constituie însăși natura informației, natură semantică proprie ce poate fi dezvoltată conform unor pragmatice diferite.

Prelucrarea documentară trebuie să deceleze, să conserve și să transmită conținutul informației, să-l dirijeze conform unei prognoze personale asupra zonelor de interes extra-disciplinar, altfel spus, să prefigureze o pragmatică diversă și complexă. Caracterul sentențial al acțiunii documentare asupra informației este și el motivat axiologic și deci coerent și inerent totodată. Eficiența sa nu poate fi probată numai prin participarea la o anume față a cercetării, ci și prin contribuția angajată la o anume efervescență spirituală a epocii, ei îi revine sarcina de a sugestia eventuale transferuri metodologice și conceptuale între generații, discipline și contexte axiologice diferite. Dat fiind caracterul normativ și proiectiv al produselor științelor sociale, sarcina prelucrării informației provenite dintr-o astfel de sursă este dificilă, întrucît intervine legic o anumită dogmatizare ideologică în detrimentul unei unități metafizice ce se instalează prin intermediul fundamentelor și al valorilor, al opțiunilor și relației dependente decizionale și nu prin programe și teze. Intervine astfel o anumită opacitate informațională între condiționări determinate de cadre metafizice și axiologice disjuncte din punct de vedere istoric, geografic sau ideologic. Informația trece printr-un astfel de filtru fără încărcătura sa semantică supra-obiectuală și, în acest caz, practica documentară trebuie să-i anexeze de fapt un alt conținut, obținut prin decodarea celui original în termenii unui patrimoni axiologic general uman, pentru a conferi o funcționalitate posibilă informației. Reîmbogățirea axiologică a informației este o întreprindere documentară posibilă prin izolarea prescripțiilor ideologice locale și înlocuirea acestora cu determinări axiologice umane de o deosebită stabilitate în timp și în spațiu, altfel spus, prin revenirea la un fond metafizic în termenii căruia se poate dialoga. Desigur, printr-o astfel de intervenție se sacrifică și pragmatica imediată a informațiilor, reținîndu-se însă finalitatea teoretică a acestora. O asemenea metodologie este radical diferită de cea a prelucrării informației din științele exacte, care este obligată chiar să conserve în dispunerea sa

originară întregul conținut. Acuza de pierdere a mult afirmatei neutralității a documentării ca un criteriu de obiectivitate este reală și fondată parțial, dar riscul este de neocolit pentru că, printr-o valorizare ideologică opusă celei ce a stat la baza conținutului axiologic inițial, valorizare spontană posibilă la impactul cu informația brută, cele mai multe produse ale unor eforturi colective responsabile ce corespund unor necesități teoretice reale ar fi respinse în bloc prin simplă etichetare (cazul „ciberneției” prin anii '50). Astfel, practica documentară în sfera științelor sociale este, în bună măsură, și o activitate paralelă de cercetare și de creație ce presupune din partea lucrătorilor un înalt nivel de profesionalizare și responsabilitate. Prin aceasta ea facilitează cercetarea propriu-zisă, confirmându-se sau infirmându-se solidar cu aceasta. Informația nu mai este numai informație brută, altfel organizată, ci este o informație îmbogățită, pregătită pentru a funcționa imediat în cele mai diverse domenii de interes.

Cele patru determinări semantice juxtapuse ale unei informații-produs al cercetării sociale, cea obiectuală, cea axiologic-normativă, cea proiectivă și cea pragmatică impun prin urmare o detasare netă a activității documentare din domeniu față de restul prelucrării documentare. În primul rând obiectual, prin natura diferită a informațiilor. Apoi metodologic, prin utilizarea alături de analiza și sinteza documentară a unei „analogii” documentare, a unei „retorici” documentare de persuasiune verbală, a tehnicilor de abordare globală. În domeniul acesta, al tehnicilor, se impun și unele împrumuturi din tehnicile hermeneutice și socio-critice, precum și din cele sociologice cum ar fi sondajul, observația și experimentul documentar.

Din punct de vedere organizațional, specificitatea subliniată impune asigurarea instituțiilor și serviciilor documentare cu lucrători având o personalitate aparte, documentaristici cu pregătire specială, diversificată, astfel încât în afara specializării teoretice disciplinare să posede și una filosofică corespunzătoare, capabilă să-i asigure orientarea în timpuri epistemologice și axiologice diferite. Acestea, bineînțeles, pe lângă specializarea bibliografică și documentară necesară. Documentaristul trebuie să capete abilitatea unui diagnostician care, împotriva, uneori, a

argumentelor de ordin rațional sau statistic, să prognozeze exact un anume impact posibil al conținuturilor informaționale, chiar în absența unei solicitări exprese.

Pluralitatea semantică a informațiilor determină în același timp necesitatea diversificării și în ceea ce privește produsele activității documentare, modul în care este oferită informația prelucrată. Dacă în domeniul științelor exacte reluările și paralelismele reprezintă un balast informațional și o pierdere de energie și de timp fără vreun folos real, în ceea ce privește informarea în domeniul științelor sociale, ele duc la valorizări inedite sau nuanțate ce deschid informația către noi zone de interes. Aceasta pentru că fiecare birou de documentare are în vedere un beneficiar potențial dintr-o anumită sferă particulară de activitate și asigură o diagnoză mai eficientă în raport cu acesta. Trebuie diversificată gama produselor pe nivele diferite de implicare creatoare, de la implicarea aproape neutră în simpla selecție a materialului, la descompuneri și recombinații valorizatoare a informațiilor și până la ambițioase reconstrucții documentare ale discursurilor sau teoriilor. Desigur, tehnica editării și a tipăririi asigură o audiență mai largă a produselor cercetării documentare, dar nu trebuie desconsiderate formele orale de tipul conferințelor sau meetingelor rotunde pe teme documentare, menite a contribui la acea efervescență spirituală a climatului cultural.

Din punct de vedere instituțional, organizarea activității de informare și documentare în general și a celei privind informația din domeniul științelor sociale în special depinde, inerent, de locul și rolul pe care acest tip de activitate îl are în ansamblul preocupărilor instituției. Acestea au implicații directe în ponderea, sarcinile, gama produselor și nivelelor de specializare.

Desigur, integrarea practicii documentare la nivel supra-instituțional este la fel de necesară în cazul științelor sociale ca și al celorlalte. Cu deosebirea că, dacă prin conținutul său informația din științele exacte solicită un sistem puternic ierarhizat al instituțiilor documentare, astfel încât este posibil și necesar un institut național de informare și documentare în științele naturii și în științele aplicate, informația din științele sociale preține dimpotrivă un sistem pluralist, modulată și dinamic instituțional. Sistemul rigid ierarhizat pre-

supune o înlăturare extremă a paralelismelor, impunând nivele diferite de generalizare în tratarea informației, institutul central funcționând ca o instituție editoare cu un beneficiar global la nivel social și, prin aceasta, informația fiind supusă aceleiași răspândiri difuze și nedirijate sau slab dirijate caracteristică mass media. Un asemenea mod de canalizare a transferului de informație nu poate să convingă practicii documentare din sfera științelor sociale pentru că întreprinderea documentară este în mod considerabil spirit valorizatoare. Deși beneficiarii prezumptivi ai oricărei informații particulare sînt toți oamenii de știință din întreaga sferă a științelor sociale, tocmai datorită acestui fapt ei nu au un criteriu de orientare în masa produselor documentare, dacă nu pot conta anticipat pe un anume tip de valorizare. Într-o circulație difuză, fizicianul va alege informația specifică domeniului său cu destulă ușurință, risicînd prea puțin să se rătăcească în informații din domeniul chimiei, sau o va face, dacă preocupările sale se vor circumscrie unui domeniu de graniță. Sociologul va fi interesat însă de o multitudine de informații pertinente din psihologie, economie, istorie și drept asupra cărora nu se poate orienta fără o intervenție valorizatoare în chiar modul în care ar avea să fie, rămînîndu-i ca singură șansă informarea de mîna a doua.

Ce înțelegem prin sistem național de informare modulată și dinamic? Este vorba de un sistem instituțional mai puțin autonom în ceea ce privește instrucția și cercetarea, cu servicii documentare anexe ale unor asemenea instituții, mai puțin ambițioase dar mai familiarizate cu un anume beneficiar, trăind și funcționînd în climate științifice ușor defazate ce vor determina experiențe profesionale calitativ diferite și specificități axiologice aparte în exercițiul valorizator. Este vorba de conștiința unei anume finalități particulare, fără de care valorizarea ar rămîne în sfera unei anume convenționalități. Dinamicitatea sistemului ar proveni din raportul dintre diversele module, între care ierarhiile s-ar schimba în funcție de anume conjuncturi științifice și axiologice și ar viza în special o anumită unitate metodologică de ansamblu și nu evitarea paralelismelor de conținut.

Florin GRIGORAS
Nicolae SIMION

Bibliografia marilor personalități

Structură. Criterii. Funcționalitate
Mihai Eminescu

I S-ar părea că epoca actuală, dominată de cuceririle tehnico-științifice de ale căror binefaceri beneficiază și domeniile cercetării bibliografice, ar ridica un embargo în calea unor anumitor tipuri de bibliografii zis „tradiționale”, mai puțin sau, oricum, incomplet apte pentru confruntarea cu calculatoarele. Dat fiind faptul că volumul cunoștințelor omenеști sporește în mod uimitor, dublarea acestora având loc astăzi în mai puțin de 10 ani, în mod firesc publicațiile — cărți, periodice, alte imprimare — se află în fața unei revoluții fără precedent, care pune în dificultate procesul înmagazinării, al recepției, al funcționalității respectivelor cunoștințe la nivelul receptorilor, aflați într-o permanentă criză de timp. De aceea, pe mapamond, preocupările pentru repertoriizările rapide și esențializate, aduse la zi în perimetrul producției editoriale, justifică demersurile de modernizare a vechilor structuri și metodologii bibliografice, dându-se prioritate tehnicilor oferite de calculatoare, realitate de care nu se poate dezice absolut nimeni, pentru că o optică aparte în acest sector al cercetării ar echivala cu un anacronism condamnat.

Cu toate aceste premise noi și transpuneri ale lor într-o știință bibliografică recunoscută, bibliografia, ca disciplină științifică, în a cărei structură intră mai multe componente de bază — descrierea, clasificarea, evaluarea valorică, spre a ne opri doar la acestea — reclamă unele disocieri care pun pe talgerele reflecției tradiția și modernitatea într-un echilibru așezat sub semnele coexistenței. Mai simplu spus, nu orice scriere, și cu deosebire una retrospectivă, poate fi repertoriizată potrivit normelor ISBD(M), norme atât de benefice în repertoriile bibliografice contemporane. Aplicarea normelor ce alcătuiesc sistemul de descriere standardizat în vederea automatizării împieteză — considerăm noi — asupra unei bibliografii retrospective, care își adaugă noilor sale achiziții ISBD(M) elemente ale descrierii bibliografice tradiționale,

ceea ce am avut în vedere și noi. Fără să intrăm în detalii, vom spune că, mai ales în cazul bibliografiilor marilor personalități, a căror operă cuprinde decenii, iar ca perspectivă sînt destinate eternității, este nevoie de o gîndire care să concorde cu realitatea operei însăși (vechime, ortografie, reeditare, circulație în limbi străine, diversitate tematică, originalitate și încă altele), ceea ce obligă bibliograful nu numai la o consemnare standardizată ci și, mai ales, la surprinderea, în judecări de valoare ale celor care s-au referit la opera în cauză, a personalității bibliografiate, în plan național și universal.

II. Sumarele noastre prezicări introductive ne apropie de subiectul ales spre a fi prezentat, sub aspect teoretic și practic, ca o primă — și inevitabil perfectibilă — experiență în domeniu. Orice mare personalitate a unei culturi — în știință, tehnică, literatură, filozofie, arte plastice, muzică etc. — cu un loc bine fixat în spiritualitatea unui popor, și implicit, în circuitul de valori perene universale, își revendică o bibliografie pe măsura ierarhiei pe care a ocupat-o, într-o evaluare exactă, completă, pe cît posibil exhaustivă, iar ca structură, metodologie și funcționalitate într-o viziune bibliografică ferită de extreme. Cu alte cuvinte, fără fețișizări de nici un fel, dar nici fără adnotări și precizări care pot elimina erori anterioare (voluntare sau în necunoștință de cauză). Formulată în acești termeni, elaborarea unei bibliografii a personalităților devine mai complicată decît oricare alt tip de bibliografie, rezolvarea ei eficientă presupunînd contopirea mai multor structuri bibliografice: de evidență (înregistrare), informative (sau signaletice), critice (apreciative), de corectare (inadvertențe anterioare) și așa mai departe.

Fiecare din aceste componente își găsește locul atît în compartimentul operei propriu-zise cît și, cu precădere, în acela al referințelor, teritoriu mereu alunecător. Vorbînd

despre o atare bibliografie, un reputat cercetător, prof. Dan Simonescu, o disociază în trei categorii: 1. Bibliografie de tip A (care înregistrează doar operele scriitorului); 2. Bibliografie de tip B (cînd sînt prezentate numai scrierile dedicate operei unui scriitor) și 3. Bibliografie de tip C, mixt (cînd lucrarea îmbină ambele metode amintite, A și B). „Tipul mixt — consideră prof. Dan Simonescu — este cel mai eficient ca metodă de informare și, de aceea, cel mai obișnuit” (Cf. prof. univ. dr. docent Dan Simonescu, *Curs de teorie a bibliografiei*, București, 1976, p. 86).

Subscriind opiniei despre eficiența și frecvența tipului mixt, nu avem dreptul, optînd practic pentru un atare tip bibliografic, să-i neglijăm multe lui dificultăți și particularități, aparent banale, știute de cînd lumea, dar care ocolite sau omise deliberat pot stîrbi conturul final al unei lucrări de anvergură. Pentru că o bibliografie care-și propune să epuizeze repertoriul opera și personalitatea unui creator de excepție — cum a fost Mihai Eminescu, de exemplu — împreună cu noianul de referințe care au gravitat atît în jurul operei cît și al vieții, activității și personalității aceluiași, nu are îngăduința să trateze superficial sau să lase suspendate aspectele care compun structurile artistice de primă mărime. Ratiune pentru care în atribuțiile bibliografului „tradițional” intră și griji ale cercetătorului literar și preocupări ale lingvistului și curiozități ale criticului de artă, atît cît să se facă lumină acolo unde este o penumbră și să se recuțifice ceea ce, cu sau fără intenție, a fost incomplet sau greșit.

III. Acceptarea acestor criterii de investigație nu numai în veșmintul lor verbal ci și în ariditatea fiilor mai vechi și mai noi ale cercetării bibliografice și îmbogățirea lor cu ceea ce textul eminescian însuși cuprinde, explică, într-un fel, de ce, pînă în momentul de față, neîntrecutul nostru poet național nu poate fi găsit într-o bibliografie completă, operă și referințe, fără ca prin această afirmație să nu acordăm respectul major tuturor care au lăsat posterității lucrări monumentale despre viața și opera lui M. Eminescu (G. Călinescu, spre a da un singur exemplu). Noi avem însă în vedere lucrări bibliografice propriu-zise și nici despre acestea nu avem dreptul să grăim că pornim de la zero, ci altceva: ele sînt lucrări de un singur tip (A sau B)

sau sint zonele sau sint în context limitat (scrieri traduse, bunăoară). O parte din asemenea lucrări au fost și rămân binevenite în procesul realizării volumului (volumelor) de proporții și autorii lor¹ au deschis cărări fertile spre cunoașterea și aprecierea **Lucașărilor** poeziei românești. Dincolo de hotarele țării, oricât de tîrziu și insuficient a fost tîlmăcit Eminescu, a fost totuși îndeajuns pentru ca personalitatea lui să devină în 1989, anul centenar al morții, o preocupare a forurilor culturale ale lumii, care, la recomandarea făcută de UNESCO, au făcut să reverbereze pe meridianele lumii ecourile unei opere durabile ca timpul însuși. De altfel, o confirmare a răspîndirii lui Eminescu în lume ne-o oferă și un volum realizat de Biblioteca Centrală Universitară din București în paginile căruii numai lui Eminescu îi sint destinate 278 poziții bibliografice (cf. **Opera lui Mihai Eminescu, Ion Creangă și Liviu Rebreanu pe meridianele lumii**, BCU-București, 1973, xeros). Sărbătorirea Centenarului menționat a fost încununată, în plan național, cu editarea, aproape integrală, a ediției **OPERA**, începută de Perpessicius, continuată de Muzeul Literaturii Române, sub egida Academiei Române. Acestui mare corp de scrieri ale poetului, prozatorului, autorului dramatic, publicistului etc. intenționează să i se alăture, ca volum bibliografic dorit exhaustiv, lucrarea la care s-au angajat, de mai mulți ani, bibliografi din colectivul de specialitate al Bibliotecii Academiei.

IV. Cîteva considerații privitoare la volumul MIHAI EMINESCU. OPERA. REFERINȚE (1866—1938). CRITERII. STRUCTURĂ. REALIZARE.

O bibliografie M. Eminescu, operă și referințe, proiectată în două (sau trei volume) a pus autorilor ei cîteva probleme dificile de concepție, organizate și concretizate, astfel încît lucrarea să candideze la o ținută științifică și funcțională în concordanță cu exigențele care i-au călăuzit pe realizatorii marelui corpus **OPERA**, ceea ce a adus în discuție prioritatea mai multor factori și criterii de lucru. În spațiul restrîns al acestor însemnări ne oprim la cîteva din prioritățile care au stat în atenția colectivului

de bibliografi, la început de drum, pe parcursul prospectării și cu alte diferite prilejuri de evaluare a etapelor străbătute, din 1983 pînă în prezent.

Un model în fața altor modele de bibliografii ale marilor personalități (ne gîndim la cele deja tipărite, consacrate lui Blaga, Călinescu, Slavici, Agîrbiceanu, spre a cantona doar în sectorul literaturii și criticii) trebuie, virtual, să nu ignore:

a. Exhaustivitatea operei eminesciene

b. Specificul național al acesteia și, implicit, universalitatea ei

c. Personalitatea creatorului

d. Viața și activitățile poetului

f. Diversitatea genurilor abordate

g. Traducerile din Eminescu sau efectuate de Eminescu

h. Sursele referențiale în cărți, periodice, alte imprimări, în limba română, în limbi străine

i. Organizarea (structurarea) componentelor menționate, a altora care au reieșit din studiul operei eminesciene într-o viziune care să nu eludeze criteriile clasice (cronologic, tematic, alfabetic etc.) dar care să nu fie străină, în același timp, inițiativelor personale în descrierea bibliografică, în partea referențială și în metodologie, alături de textul eminescian însuși a îngăduit.

O altă categorie de factori a avut în vedere elemente comune cu orice alt tip de bibliografie, între care: Introducerea (sau Cuvîntul înainte), Lămîririi asupra volumului (metodologia), Lista cu publicațiile consultate, Lista cu publicațiile siglate, Lista cu abrevieri terminologice, Indici, Iconografie (în perspectiva finală), Adenda.

Cum se prefigurează structura propriu-zisă a acestui prim volum? Ea va cuprinde două mari compartimente, cel dintîi destinat **OPEREI** lui M. Eminescu (în amploarea genurilor ei, a scrierilor tipărite în volume sau în periodice, în românește și în limbi străine); cel de al doilea destinat **REFERINTELOR** despre operă, despre viața și activitatea poetului, corespondență, personalitate, oglindirea operei eminesciene în literatură și artă, muzică și cinematografie, în plan național și universal etc., fără ca să fi putut epuiza fizionomia lucrării prin enunțarea acestor linii de prim-plan.

De la ce s-a pornit, cu ce spori și perspective? Se cunoaște că în 1976, cînd se aniversau 125 de ani de la nastera nepieritorului Lucașărilor, în serviciul de bibliografie s-a elaborat volumul **Bibliografia Mihai Eminescu, 1866—1970**, vol. I. **OPERA**, care (helas!) anunța o continuitate. Lucrarea, cuprinzînd 4612 poziții bibliografice, rezultate

din prospectarea a 953 de titluri, cu ecouri, în general favorabile, nu a putut cuprinde fatalmente, nici întreaga operă eminesciană, nici, mai ales, partea referențială de cel mai acut interes (judecîți de valoare, polemici, comentarii, urmărirea ecourilor în plan românesc și străin, adăugarea unor aspecte omise deliberat sau parțial consemnate, fie despre operă, fie despre viața și activitatea poetului și așa mai departe). După regîndirea lucrurilor și a sugestiilor din presă și după ce bibliograful s-au trezit în fața unui noian de fișe și probleme (aproximativ 30 000 de fișe) s-a rediscutat structura unei bibliografii Eminescu, optîndu-se pentru tipul C, mixt, operă și referințe, ceea ce a condus la hotărîrea de „a topi“ volumul deja tipărit într-un prim volum, limitat calendaristic la anul de hotar al Semicentenarului Eminescu, cînd apare, de altfel, și primul tom din monumentala ediție a lui Perpessicius. Volumul nostru nu putea să treacă granița amintită datorită mării cantități de fișe rezultate din prospectările suplimentare și cu deosebire datorită fișelor referențiale care intrau în noua structură a lucrării. Cu acest prilej s-a revăzut, verificat și completat partea de operă propriu-zisă, marcată în unele laturi de lacune și erori, conținîndu-se simultan cea de a doua mare suprafață a volumului, cea referențială.

Foarte pe scurt enunțăm stadiul prezent al lucrării: capitolele inițial asumate, potrivit proiectului de sistematizare, sint practic încheiate în liniile lor generale. Semnale de ultim moment, confruntări în depozite, introducerea de noi straifuri, revizuirii finale — iată ce efectuează acum bibliograful din colectivul M. Eminescu paralel cu colacționarea textelor dactilografiate (în proporție de cea 60 la sută). Potrivit angajamentelor asumate, în curînd se va trece la asamblarea generală a lucrării, la lectura finală, de control, la alcătuirea celorlalte componente care vor însoți volumul (introducerea, notele explicative, listele cu publicații și sîele etc.). Sperăm ca sfîrșitul anului 1989 să ne ofere satisfacția încheierii acestui prim volum M. Eminescu, urmînd a fi predat spre imprimare Editurii Academiei.

Anticipînd elipa trudei încheiate, avem sub priviri un prim volum de bibliografie eminesciană, de proporții care se vor armoniza cu cele ale ediției Perpessicius, conceput în două mari părți: 1) operă, 2) referințe. În cadrul acestora din urmă, mai multe capitole: Personalitatea lui M. Eminescu. Viața lui

¹ N. Zaharia, *Viața și Opera* (Socec, 1923); Grațian Jucan, *Bibliografia eminesciană*, în rev. „Limbă și literatură“, vol. 1, 1961; Ion Iliescu, *Eminescu în Banat*, 1964; Elena Stan, *Poezia lui Eminescu în Transilvania*, EPL, 1969; Mircea Popa, *Bibliografie eminesciană transilvăneană* (în ms) etc.

M. Eminescu, Despre opera lui M. Eminescu, M. Eminescu în lume, Cronică manifestărilor M. Eminescu etc. Probabil că titlurile capitolelor (și subcapitolelor) vor mai suferi modificări în lectura finală, esențialul este ca mesajul lor să se împletească într-o operă bibliografică de ținută științifică și pe deplin funcțională. Toți care au lucrat la acest prim volum nutresc un sentiment tonic.

V. Încheiem rîndurile de față cu relevarea unora dintre dificultățile frecvente pe care bibliografia le-au înfruntat în lungul anilor. Ele izvorăsc din **inexactități** oferite de surse editoriale mai vechi (din secolul trecut) sau din modul în care scrierile lui Eminescu au fost tipărite (în ortografia timpului, cu lexicul de atunci, cu structuri frazeologice care comportă limpeziri). Se înțelege că **problemele ortografice, lexicale și gramaticale** au constituit o preocupare atentă, că tot ce a reprezentat referințe a solicitat un mare efort de selecție, redactare și esențializare, că **adnotarea**, cu capcanele ei (despre care noi ne-am îngăduit câteva puncte de vedere într-un număr al publicației „Biblioteca” din chiar acest an) a trebuit să fie optimizată, că **descrierile bibliografice incomplete** s-au cerut comparate, deduse, îmbunătățite, că **pseudonimele** — adesea imposibil de identificat — ne-au dat mare bătaie de cap, că **textele referențiale în limbi străine**, existente sau nu în instituția noastră, ne-au acoperit mult timp și lista greutăților întimpinate n-a fost decât sugerată...

Conștienți că travaliul nostru va fi util și cititorilor specializați — cercetători, critici și istorici literari, cadre didactice, în general iubitori ai operei eminesciene — și publicului larg, dornic să cunoască uriașele cîmpuri de inspirație, talent și inteligență ale marelui poet, avem, în același timp, și sentimentul că o întreprindere ca cea despre care am relatat aici va fi mereu perfectibilă, în oricare din temeliile și schelările sale, și poate că acest lucru îl așteptăm întii, după apariția primului volum bibliografic M. Eminescu. Cu asemenea gânduri și cu credința că am informat pe colegii noștri din domeniu cu modul în care am plămădit și trudit o operă bibliografică de înaltă răspundere și semnificație, punem punct opiniilor noastre și faptelor care le-au concretizat.

dr. Victor VIȘINESCU

Aspecte ale terminologiei în domeniul informării și documentării

1. Stadiul actual al terminologiei informării și documentării.

Cunoștințele de specialitate se comunică între cei interesați prin intermediul unor unități lexice care redau noțiunile științifice sau tehnice dintr-un domeniu al cunoașterii sau al activității practice. Insuficiența termenilor dintr-un domeniu constituie o barieră în informare (1, 2). Importanța terminologiei de specialitate a făcut ca ea să se diferențieze ca un subsistem funcțional al limbii, cercetările în acest domeniu ajungînd la un nivel care permite sectorului terminologic să se considere ca domeniu independent al cunoașterii (3).

Cresterea de mari proporții a cunoștințelor în ultimele 6 decenii, precum și interacțiunea dintre diferitele domenii și ramuri, care a dus la o dispersiune de mari proporții a informațiilor legate de un anumit subiect, au impus o analiză adîncă de conținut a documentelor, în care sînt fixate ideile. S-a pus așa dar problema individualizării fiecărei informații și a prelucrării ei în așa fel încît să poată fi înmagazinată și regăsită în orice moment. În consecință, documentarea care a început să se contureze ca preocupare în deceniul al III-lea și care legată strîns de „document” a folosit, în primă fază, mijloacele și metodele de lucru pe care i le-a pus la dispoziție biblioteconomia și bibliografia, evoluează rapid către adoptarea mijloacelor moderne de prelucrare electronică a datelor. Această dezvoltare a implicat restructurarea fundamentală a metodelor și mijloacelor folosite în domeniu, făcîndu-se apel la sectoare din domeniul tehnicii de calcul, lingvisticii, semioticii, logicii, teoriei comunicațiilor etc. În aceste condiții terminologia de specialitate a trebuit să se modifice incluzînd noi termeni din sectoarele cu care informarea are contingente din ce în ce mai largi.

În cele ce urmează vom face unele considerații asupra termenilor și tematicii terminologiei actuale a acestui domeniu căutînd să desprindem unele tendințe ale evoluției ei în viitor.

2 Termenii din domeniul informării.

Condițiile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească un termen de specialitate sînt: să redea univoc și clar noțiunea pe care o reprezintă, să corespundă cerințelor de comunicare în domeniul de specialitate, să fie cit mai concis.

Termenii se selectează din practica domeniului, se preiau din alte limbi modificîndu-se prin asimilare sau se preiau din alte limbi ca atare (3, 4).

Ca și în cazul altor terminologii, și în terminologia informării predomină termenii formați din mai multe cuvinte (Tabelul 1). Făcînd abstracție de limba germană care are largi posibilități de combinare a cuvintelor, constatăm pe baza vocabularului „Termeni din domeniul informării și documentării”, editat de INID în anul 1988, că proporția de termeni formați dintr-un singur cuvînt variază între 22,8 și 25,9 la sută pentru limbile română, engleză, franceză și rusă, cei din două cuvinte predomină în proporții de 57,7—62,2 la sută, cei din trei cuvinte se prezintă în proporții de 10,6—14,2 la sută, iar cei din patru cuvinte de 1,1—2,9 la sută. Termenii formați din mai mult de 4 cuvinte apar într-o proporție neglijabilă.

Numărul mare de cuvinte care redau o noțiune este o dovadă de nesiguranță în terminologie, la fel ca și proporția apreciabilă de sinonime (11,4—24 la sută) (Tabelul 1) și de cuvinte cu mai multe semnificații (pentru limba română 7,6 la sută din termeni au două semnificații, 0,9 la sută — trei și 0,2 la sută — peste trei).

Schimbările continue și rapide care intervin în teoria și practica informării explică lipsa de stabilitate a terminologiei și greutatea de a determina pentru termeni definiții propriu-zise. Vocabularele existente însoțesc termenii de scurte explicații care precizează semnificația lor (4, 5, 6, 7).

3. Tematica termenilor din domeniul informării.

Caracterul multidisciplinar și transformările fundamentale suferite de informare în ultimele dece-

ni fac ca terminologia domeniului să preia termeni din diversele sectoare ale cunoașterii cu care informarea are contingențe (7, 8). Termenii astfel preluați pot adesea depăși nevoile reale ale disciplinei. Nu trebuie să uităm că vocabularele de informare nu au drept scop în nici un caz să înlocuiască terminologiile de specialitate din domeniile cu care informarea are legături. În afară de aceasta, se păstrează în vocabularele de informare un bagaj de termeni legat de practicile inițiale folosite în informare a căror utilitate necesită verificări. Lipsa de echilibru între termenii din diferite domenii figurând într-un vocabular este evidențiată de altfel în literatură. Astfel, într-un dicționar de biblioteconomie recent apărut s-a stabilit prezența a 380 de termeni legați de activitatea editorială și numai 50 din domeniul informării cu care biblioteconomia are o legătură mai strinsă. (9)

Pentru a da o imagine a tematicii termenilor din domeniul informării, am repartizat termenii din vocabularul sus amintit în 21 de grupe (Tabelul 2). Numărul de termeni din sectoarele tradiționale (documente, părți ale documentelor, bibliografie, clasificare, cataloage-fișiere, sisteme de informare folosind fișe perforate, bibliotecă-activități—servicii) atinge proporția de 39,5 la sută. În timp ce termenii din domeniul informării moderne propriu-zise (prelucrarea informațiilor-servicii de informare, limbaje de informare—tezaure, indexare—indexuri, sisteme de informare bazate pe calculator, evaluarea sistemelor de informare, beneficiarii informării, organizații și profesioniști) ating la proporția de 24 la sută. Cei din domeniul tehnicii de calcul apar în proporție de 12,7 la sută. Aceste proporții evidențiază necesitatea unei revizuirii a termenilor, din domeniul informării punând accentul pe aspectul specific al informării moderne și eliminând unii termeni puțin folosiți din sectoarele tradiționale.

4. Concluzii

În etapa actuală, vocabularele existente nu constituie terminologii sistematice propriu-zise.

Ele reprezintă un instrument de comunicare între specialiști și între aceștia și beneficiarii informării, de uzură a traducerii dintr-o limbă în alta, ca și de uniformizare și eventual standardizare a terminologiei domeniului.

Tendința în terminologia informării, ca de altfel și în celelalte terminologii de specialitate, urmează linia prelucrării termenilor în vederea construirii de modele de termeni cât mai concisi, tipici do-

Tabelul 1
Proporția de cuvinte/termen și de sinonime (% din totalul termenilor)

Limba	Număr de cuvinte/termen					sinonime
	1	2	3	4	5	
Română	22,8	60,3	14,2	2,5	0,2	
Engleză	25,9	62,2	10,6	1,1	0,2	11,4
Franceză	24,1	61,7	11,5	2,4	0,3	23,8
Rusă	25,6	57,7	12,5	2,9	1,3	16,4
Germană	67,1	30,0	2,7	0,2	—	24

Tabelul 2

Repartizarea tematică a noțiunilor

Grupa tematică	% din total
Prelucrarea informațiilor. Servicii de informare	3,6
Limbaje de informare. Tezaure	4,5
Indexare. Indexuri	3,6
Sisteme de informare bazate pe calculator	5,2
Evaluarea sistemelor de informare	2,4
Beneficiarii informării	1,2
Organizații și profesioniști	3,5
Documente	8,2
Părți ale documentelor	4,6
Bibliografie	3,4
Clasificare	7,2
Cataloage. Fișiere	7,2
Sisteme de informare folosind fișe perforate	3,7
Bibliotecă, activități — servicii	5,2
Tehnică de calcul. Calculatoare	12,7
Științe legate de informare. Aspecte generale	4,2
Noțiuni. Relații între noțiuni. Termeni	4,0
Notății. Indici. Coduri	4,7
Elemente ale limbajului. Traduceri	3,2
Reprografie. Tipografie	5,5
Editură	2,2

menului, structurarea noțiunilor într-un sistem care să evidențieze relațiile și legăturile dintre ele și construirea unor definiții clare pentru fiecare termen.

Specialiștii consideră că pe această linie calculatorul electronic poate fi de un real folos (4).

Pia ATANASIU
dr. Vitalie TEODORU

Bibliografie

1. *Breaking down the Tower of Babel*. In: *Termnet News*, nr. 19, 1987, p. 4—5.
2. Koornin, R. In: O poniatiah "terminologhia" i "terminologhieskaia sistema". N.T.I. sep. 1, nr. 8, 1981.
3. BOULANGER, J.-C., *Le miroir aux alouettes en intelligence artificielle*. In: *META*, 32, nr. 3, 1987, p. 321—333 (R. J. Informatika, 25, nr. 6 iun. 1988, p. 16).
4. Averdurh, K. Ia. Standardizația

terminologhii; nekotorie itoghi i perspektivi (K. 50— letiu deiatelnosti poststandardizații terminologhii). H.T.I. ser. 1, 25, nr. 3 mar. 1985, p. 1—8.

5. HUMBLET, J., *L'emprunt sémantique dans la terminologie de l'informatique*. In: *META*, 32, nr. 3, 1987, p. 321—325 (R. J. Informatika, 25, nr. 6 iun. 1988, p. 17).

6. *Terminologhieskie slovar po naucinoi informácii*. Moskva, 1966, 506 p.

7. *Terminology of Documentation*, Comp. G. Wersig, N. Neveling, Paris. The Unesco Press, 1976. 274 p.

8. TETENBRUN, K., *Leksykograficzne zbiory terminow z dziedziny informacjii naukowej*. In: *Aktual. probl. inf. i dok.*, 32, nr. 4, 1987, p. 14—20.

9. Leicik, V. M. Slovar terminov bibliotecinovo dela. In: N.T.I. ser. 1, nr. 4, 1987, p. 30—31.

În sala de lectură a Bibliotecii Centrale a Institutului de Petrol și Gaze.

Biblioteca și îmbogățirea spirituală a tineretului

Într-o lume dominată de preocupări științifice, problema înțelegerii raporturilor dintre cele două laturi fundamentale ale vieții sociale, materială și spirituală, se pune într-un mod nou, nuanțat, cu adevărat dialectic.

Cum numai comportamentul uman poate fi cultural, doar cultura ne poate arăta calea înobilării naturii, modalitatea de a pune amprenta omenească din noi. Prin cultură omul se perfecționează, suferă un proces de cizelare interioară, de valorificare pe plan superior a datelor personalității sale. Omul cult de azi nu se mai poate limita doar la buna pregătire de specialitate, ci trebuie să fie deschis larg spre cultura generală, să fie capabil să aprecieze valorile din alte domenii de activitate. Pentru a înțelege nevoile culturale, trebuie să punem indivizii în prezența faptelor culturale, să le oferim posibilitatea ale-

gerii, ca apoi să se poată clarifica preferințele.

În lumina acestor adevăruri, Biblioteca centrală I.P.G. Ploiești a căutat să contribuie, prin modalități specifice, la activitatea de îmbogățire spirituală a studenților, de lărgire a orizontului intelectual, la cultivarea în rîndul tineretului a unor înalte trăsături morale.

Biblioteca modernă, care a început demult să fie un simplu depozitar de carte, se manifestă ca un factor educativ, implicîndu-se tot mai mult, nu numai în planul informativ, ci și în cel formativ. O face prin colecțiile de care dispune, prin instrumentele pe care le inițiază. În acest mod bibliotecarul însuși nu mai poate fi un simplu custode al depozitului de gândire și artă, ci caută să fie și un difuzor al culturii depozitate în rafturi, el pune în mișcare cartea, „documentul de umanitate, de adevăr, con-

centrat și cu cea mai mare putere de circulație, multicord instrument, colorat tablou, dar și cel mai simplu instrument de cunoaștere”. (Al. Balaci).

Am considerat că nici chiar într-o bibliotecă cu profil tehnic, cum este a noastră, nu trebuie neglijat aspectul pregătirii de cultură generală și de aceea am inițiat realizarea unor expoziții de cărți și imagini (reproduceri ori copii după diverse documente), expoziții care sînt — de fapt — o modalitate de expunere vizualizată a unor teme, pe care ni le-am propus în funcție de anumite date calendaristice, de evenimente importante din viața internă și internațională ori născute din inspirația realizatorilor. Pentru alcătuirea acestor expoziții am ținut cont de materialul existent în colecțiile noastre și am colaborat cu cei care ne-au putut oferi un bogat și valoros material documentar: hărți, planșe, copii ale unor documente reprezentative pentru diferite evenimente istorice. Am colaborat, de asemenea, cu Arhivele Statului, de la care am împrumutat o serie de copii după documente rare, unicate chiar, referitoare la istoria țării și a județului, ca și cu Muzeul Petrolului din orașul nostru.

Tematica expozițiilor încearcă să se adreseze cît mai multor componente ale profilului moral și spiritual al tinerilor. Un loc de primă importanță îl are patriotismul, formarea tinerilor în spiritul dragostei fierbinți față de patrie, al prețuirii și recunoștinței față de strămoși, față de toți cei care s-au jertfit pentru apărarea ființei naționale, pentru libertate, independență, dreptate socială și națională.

În contextul preocupărilor pentru transformarea culturii într-un factor activ al luptei împotriva războiului și agresiunii, am înțeles să milităm pentru cauza păcii și a colaborării cu toate popoarele lumii. Astfel, am realizat expoziția „Cogito, ergo sum”, prin care am adus în prim plan apelul la rațiune, la prietenie, expunînd opere literare în versuri și proză cu tema pacea și războiul, scrieri politice, însoțite

de reproducere după opere plastice tematiche din arta românească și universală — de la Goya la Sabin Bălașa.

În viața cultural-artistică a țării, ca și în educația tineretului, un rol de mare însemnătate îl are creația literar-artistică pe care am prezentat-o atât în cadrul expozițiilor tematiche, cât și în expoziții speciale, cum ar fi: „Eminescu”, „Romanul secolului XX”, „Femei — scriitoare”, „Poezie română contemporană”, „Cartea de vacanță” sau „Literatură și film”.

Unul din scopurile de bază ale muncii educative este și stabilirea unor raporturi armonioase între individ și colectivitate, promovarea principiului rațional și generos potrivit căruia fericirea personală nu se poate realiza încălcând dreptul la fericire al altora. De aceea ne-am gândit să condamnăm prin expoziția „Haz cu tilc” diverse aspecte negative de comportament.

Biblioteca, după cum se știe, sprijină procesul de învățămînt, activitatea de cercetare științifică, activitatea practică. Ea deprinde studentul — viitor specialist — cu tehnica muncii intelectuale, cu activitatea de studiu independent. În cadrul „Zilelor bibliotecii” de la

începutul anului universitar am inițiat o „lecție” vizualizată care să-i familiarizeze pe studenți cu tehnica muncii intelectuale. Sub titlul „Biblioteca se prezintă” am „desfășurat” lecția noastră în care am încercat să accesibilizăm instituția, colecțiile și serviciile oferite, prezentînd atât aspectele, să le zicem, birocratice (formalitățile de înscriere și obținere a permisului de cititor, completarea buletinelor de cerere etc.), cât și probleme ce țin de munca în bibliotecă (clasificarea zecimală, modalitățile de utilizare a diverselor tipuri de cataloage, instrumentele de informare elaborate de bibliotecă sau deținute în colecții ș.a. În alcătuirea acestui tip de expoziție am folosit metoda posterurilor, împrumutată de la simpoziioanele tehnice. Pe aceeași linie s-au inserat și expozițiile care prezintă bibliografia obligatorie și facultativă de studiu sau cele care prezintă colecții speciale. Unele dintre expozițiile noastre au avut un caracter mai deosebit, mai „de suflet”: „A venit toamna...”, „Te uită cum ninge...”, „La mulți ani, viitor!”

În fixarea tematicii de expoziții, am avut în vedere și latura estetică a educației, educată prin artă,

prin frumos, care are ca scop modelarea persoanei prin valorile estetice și orientarea ei spre încorporarea frumosului în viață și activitate. De aceea, am căutat să expunem reproduceri ale unor opere plastice de certă valoare artistică, într-o grafică și grafie cât mai atractive, îngrijite și sugestive pentru tema tratată.

În tot ce am întreprins, am încercat să depășim simpla etalare de carte și să realizăm prin această modalitate de lucru cu cititorii — expoziția — un ansamblu coerent, condus de o idee care să răspundă unei teme. Ca echipament am folosit vitrine verticale, tip panou și vitrine orizontale pe care le-am așezat în diverse succesiuni, mereu altele, cu scopul de a crea un impact asupra privitorului la fiecare nouă expoziție.

Desigur că la reușita acestor acțiuni au contribuit o serie de factori: dotarea tehnico-materială a bibliotecii, conținutul și structura colecțiilor, ca și pregătirea profesională, fantezia și cultura celor care le-au realizat.

Gabriela MANEA
Biblioteca centrală a Institutului de Petrol și Gaze Ploiești

În liniștea sălii de lectură pentru literatură și artă a Bibliotecii Județene Constanța.

Fotografii de Ștefan Andronache

Contribuții la formarea tinerii generații prin dezvoltarea limbajului și cultivarea limbii materne

În formarea personalității umane, limbajul se înscrie ca o coordonată de bază, după cum cultivarea limbii naționale este una din componentele esențiale ale obiectivului formativ complex pe care îl constituie educația patriotică.

Pătrunși de importanța rolului pe care îl poate juca biblioteca în acest demers formativ, ne-am preocupat să găsim, să experimentăm și să ne perfecționăm în permanență mijloacele, aplecându-ne cu o grijă aparte asupra celei mai tinere categorii de beneficiari ai noștri, la vârsta cărora impactul cu cartea, atent pregătit și urmărit, poate avea o valoare determinantă asupra întregii dezvoltări ulterioare, în integrarea în viitoarele activități școlare.

Mă voi opri în cele ce urmează la câteva din modalitățile de introducere a copiilor de vîrstă preșcolară în tainele cărții, de a-i apropia de lectură și de instrumentele ei, de a folosi literatura pentru dezvoltarea limbajului lor, atât sub raportul îmbogățirii vocabularului, cât și în asimilarea sensurilor și a structurilor logice și expresive ale limbii.

Primul demers: formarea unor noțiuni logice de carte și bibliotecă, pe parcursul mai multor întâlniri în care încerc să le dau cunoștințe despre principalele elemente editoriale (carte, autor, titlu, ilustrator, editură, tipografie), despre carte ca obiect (copertă, pagini, text, ilustrație), colecție de bibliotecă, organizare la raft, mijloace de regăsire.

Cu dublu scop, al deprinderii cu cititul, chiar înainte de a fi descifrat semnele alfabetului, și al familiarizării cu instrumentul de bază de orientare în colecțiile unei biblioteci care este catalogul, am întocmit un catalog alfabetic ilustrat, încercînd să-i îndemn pe copii să „citească” fișele de carte prin intermediul imaginilor, care îi ajută să ajungă la conținutul cărților și să-și formuleze opțiunile și apoi să le regăsească la raft.

Citirea după imagini a celor mai semnificative momente consemnate în fișă le trezește curiozitatea și interesul să continue citirea tuturor imaginilor din carte. Am constatat că majoritatea copiilor urmăresc cu atenție această citire, reproducînd apoi sensul imaginilor. Un fapt demn de remarcat este că nu o dată copiii, atunci cînd ilustrația este expresivă, au sesizat însușirile pozitive ale personajelor cu care doresc să se asemene, aducînd motivații, după cum au avut reacții de respingere față de personajele negative.

Alături de citirea după imagini a cărților de către copiii preșcolari, citirea cu glas tare este una din cele mai eficiente modalități ale muncii cu cartea, lectura expresivă facilitînd pătrunderea în înțelesurile cărții. În atingerea scopului urmărit, am ales texte scurte, cu întâmplări puține, pentru ca micul „citor” să poată urmări acțiunea, identificîndu-se imaginat cu eroii cărții. Printre cărțile folosite: „Prin Țara lui Abecedar” de Dorel Sibii, „Primul zece” din volumul „Mama maimușelor mahmuri” de Mircea Sintimbreanu, Cătălina din volumul „Poiana de argint” de Călin Gruia, „Fetița Natalocika” și „Peștișorul de

aur” de Nikols Trublaimi, „Poveștea abecedarului pierdut” din volumul „Rana de găta și poveștile ei” de Passionaria Stoicescu, „Sint eleva-n clasa întâi” de Vasile G. Popa, „Alfabetul pentru copii, iepuri și papadii” din volumul „Albinița” de Silvia Chiușia, „Carte pentru învățat alfabetul minunat” de A. Frățila; „Bun gasit, abecedar” de Maria Lovin și „Minunata poveste a literelor” de Jorge Varas.

De fiecare dată, caut ca înainte de începerea lecturii să creez o atmosferă plăcută în colectivul de copii prin citeva aprecieri pozitive de constatare care stimulează interesul întregii grupe, întîlnirea transformîndu-se într-o adevărată sărbătoare a cărții. Apoi le vorbesc despre autorul cărții folosind scurte fragmente literare sau o poezie care evocă personalitatea scriitorului. Spre exemplu: „Ion Creangă”, de Traian Oancea: „Intr-o casă cu șindriță / Cum puține mai găsești, / S-a născut mirele vorbei / Nică de la Humulești”.

Pentru a ilustra mai vizibil cele enunțate aduc în fața copiilor portretul scriitorului, imagini din albume, cu referiri făcute asupra muncii susținute depuse de scriitori pentru a scrie o carte.

După citirea unui fragment sau a unei părți scurte din povestire sau poveste, fixez locul, momentul sau timpul în care s-a petrecut acțiunea. Lectura durează 15—20 minute, durată pe care micii „citori” își pot concentra atenția, fiindu-le mai ușor să urmărească momentele mai importante. Cuvintele noi, necunoscute, le sint explicate, sint reluate în diferite alte contexte pentru a le fixa înțelesul și a ușura memorizarea.

Observîndu-i în timpul lecturii, am putut sesiza întreaga gamă de reacții provocate de textul lecturii: satisfacție ajunsă la bucurie, exuberanță sau dezamăgire, veselie exteriorizată prin hohote de ris sau revoltă exprimată în exclamații. Pătrunderea în înțelesurile cărții se continuă prin discuții, răspunsurile copiilor, pe marginea întrebărilor adresate, dînd măsura celor învățate din lectură, scoțînd în evidență componenta educativă. Lecturile sint totdeauna însoțite de mini-expoziții de carte pe o anumită temă (Ion Creangă — un mare povestitor; O poveste cu Primăvară ș.a.), proiecții de diafilme, audiții pe disc.

Convorbirea se vedește a fi un mijloc esențial de decantare a mesajului cărții, un prim pas în formarea deprinderilor de lectură activă și totodată de cultivare a ca-

pacităților de exprimare exactă, logică și fluentă.

Convorbirile purtate cu copiii de la grădinițele nr. 1, 3, 4, 9, 22, 23, 25, 14, 6 mi-au dat posibilitatea să depășesc structura „clasică” concepută ca o succesiune de întrebări și răspunsuri. Cîteva repere privind desfășurarea convorbirii pe tema „Bucurii de primăvară”: în prima parte, prin intermediul întrebărilor, am scos în evidență caracteristicile acestui anotimp atât de mult așteptat și elementele după care îl recunoaștem că și-a făcut simțită prezența. Copiii numiți au fost conduși să răspundă: ziua s-a mărit, soarele încălzește mai tare, au apărut primii vestitori ai acestui anotimp — ghiociei, ne bucurăm de sosirea păsărilor călătoare și de jocurile cu mingea și coarda în parc. Le-am dat posibilitatea să precizeze liber ce știu despre primăvară, urmărindu-i să formuleze corect propoziții. Făcîndu-i părtași direcți la această reînviere a naturii și componenți activi la muncile specifice din acest anotimp, le-am prezentat cîteva ilustrații adecvate, citindu-le un fragment din bucata „Prietenii florilor” după care i-am solicitat să răspundă, prin participarea activă la un concurs ghicitoare, despre flori și primăvară. Evaluarea răspunsurilor a confirmat capacitatea copiilor de „citire” a imaginilor, de recunoaștere a denumirilor florilor și a culorilor, precum și implicarea activă a celor mai mulți, dornici să dea răspunsuri cit mai complete, dovedind că și-au însușit noi expresii corecte, cu sens adecvat în exprimare.

Selectarea și adaptarea povestirilor la cerințele învățămîntului preșcolar și elaborarea metodologiei de prezentare a lor constituie o condiție de prim ordin de care ținem riguros seama, aspect ce se realizează, într-o viziune integratoare printr-o colaborare permanentă cu personalul educativ din grădiniță, printr-o bună cunoaștere a metodicilor de specialitate.

Veronica ONICIUC

Biblioteca Județeană „M. Eminescu”
Botoșani

Ancheta noastră :

Aplicarea ISBD în bibliotecile de învățămînt superior

Cîteva din răspunsurile primite la ancheta redacției privind aplicarea ISBD în bibliotecile de învățămînt superior, prin lapidaritate sau prin caracterul lor lacunar, nu pot face obiectul unei reproduceri de sine stătătoare ca în numerele trecute. Ele merită însă considerate, oferind oricum repere interesante. Am optat deci de astă dată pentru o formulă sintetică. În analiza răspunsurilor am avut-o drept consultant științific pe specialistul Florica Câmpeanu, șefa Serviciului de Catalogare din B.C.U. București. Bibliotecile participante: Biblioteca Institutului de Arte plastice „N. Grigorescu” (Cezara Mucenic și Mihaela Danga); Biblioteca Centrală I.M.F.—Cluj-Napoca (I. Puia) și Biblioteca Institutului Politehnic din București (Alexandra Oprea).

1. Momentul trecerii de la descrierea tradițională la aplicarea ISBD a fost, pentru toate cele trei unități considerate, 1 ianuarie 1984, ca urmare a indicației M.E.I. Această trecere a fost pregătită pe de o parte de două traduceri ale I.S.B.D., prima în 1976, inserată în Ghidul de Catalogare editat de BCU — București, cealaltă realizată de BCS în 1981, iar pe de altă parte de practica BCS — fișa tipărită și Bibliografia R.S.R. — începînd din martie 1983. Aplicarea propriu-zisă a fost facilitată de participarea la cursurile pregătitoare organizate de M.E.I. în 1983, cu care prilej au fost lămurite principalele aspecte de principiu și practice, și de apariția, în ianuarie 1984, a Metodologiei de aplicare a normelor I.S.B.D.(M) în bibliotecile de învățămînt.

2. Tipurile de documente la care se aplică schema și regulile I.S.B.D. Toate bibliotecile investigate aplică descrierea internațională standardizată la publicațiile monografice (cărți): B.—I.P. (moment neprecizat) și B.C.—I.M.F. (din 1988) o aplică și la publicațiile seriale. Faptul că pentru celelalte tipuri de documente decît cartea — seriale, publicații monografice vechi, materiale cartografice, materiale audiovizuale — nu au apărut instrumente de lucru și materiale metodice a făcut ca aplicarea regulilor I.S.B.D. în această direcție să sufere întîzieri considerabile. Apariția de fapt a seriei de standarde STAS 12629 în 1989 creează condițiile de introducere a acestui sistem de descriere la toate tipurile de documente. Necesitățile exprimate evidențiază că în perioada imediat următoare se cer elaborate instrucțiuni și materiale me-

todice detaliate, ca și un nou ghid de catalogare.

3. Tipurile de activități în care se aplică I.S.B.D. Cu excepția Bibliotecii Centrale I.M.F., care aplică I.S.B.D. și în activitatea de completare, celelalte își limitează preocuparea la domeniul catalogării. Se remarcă faptul că în special în activitățile bibliografice, de informare și documentare nu se semnalează aplicarea regulilor I.S.B.D. Or, tocmai acest sector de activitate ar fi trebuit să preia concomitent cu sectorul de catalogare această practică. În contextul automatizării în primul rînd a activităților de documentare, aplicarea regulilor I.S.B.D. devine obligatorie. Activitățile de schimb, completare și evidență nu pot rămîne nici ele în afara acestor noi reguli, atît din motivele interdependențelor interne de lucru, cît și datorită schimbărilor internaționale de informații.

Activitatea editorială a bibliotecilor realizatoare de bibliografii, lucrări de informare și documentare etc. ar trebui reconsiderată la rîndul ei și din perspectiva aplicării regulilor I.S.B.D.

În munca cu cititorii, în preocupările de educare a beneficiarilor, în sprijinul metodic acordat în perioadele de realizare a lucrărilor științifice, de licență, de doctorat etc., obiectivul difuzării regulilor I.S.B.D. se cuvine să își găsească locul potrivit, ca un reflex firesc la aplicarea acestora în diferitele sectoare de activitate.

4. Ca instrumente de lucru utilizate au fost menționate: traducerea din Ghidul de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România, 1976, ((B.—I.P.); Metodologia de aplicare... 1984 (toate); Bibliografia R.S.R.

Cărți, albume, hărți (B. — I.P.), **Descrierea bibliografică a documentelor** — STAS 12620/1, 2, 4, 5. (C. — I.M.F. Cluj-Napoca; B. — I.P.); enciclopedii, dicționare, cataloage editoriale, informațiile din cadrul instruirilor efectuate de B.C.U. (B. — A.P.; C. — I.M.F.).

Este adevărat că încă există puține surse de informare de ultimă oră referitoare la materialele F.I.A.B. pe tema I.S.B.D., a edițiilor sale mai noi, ca și mai multe comentarii și detalii privind aplicarea I.S.B.D. în diferite țări, dar în lipsa acestora, bibliotecile interesate ar fi putut utiliza în mai mare măsură bibliografiile naționale racordate la I.S.B.D. și în primul rând **Bibliografia R.S.R. Seria Cărți, albume, hărți**. La fel, enciclopediile, dicționarele și alte referințe noi ar putea fi exploatate cu succes în rezolvarea unor probleme de descriere precum: depistarea anului publicării, numele real al autorului, denumirea instituției editoare etc.

5. Resimțind acut lipsa unor instrumente necesare în aplicarea regulilor I.S.B.D. în activitățile de bibliotecă, specialiștii participanți la anchetă au formulat câteva propuneri concrete privind obținerea sau elaborarea acestora:

— **Instrucțiuni de aplicare a I.S.B.D.(S.) cu detalii și mai multe exemple** (B.—I.P.; B.—A.P.)

— **Reguli de intercalare a fișelor redactate conform I.S.B.D.** (B. — A.P.)

— **Instrucțiuni de aplicare a I.S.B.D.(M.) prescurtată, bogate în exemple** (B.—A.P.)

— **Un material metodic referitor la modificările survenite în schema și regulile I.S.B.D.(M.)** (B. — A.P.)

— **Instrucțiuni referitoare la descrierea unor documente mai deosebite ca: albume, cataloage de expoziții etc.** (B.—A.P.)

Este adevărat că descrierea seriilor a fost dintotdeauna lipsită de belșugul unor materiale metodice și instrucțiuni de descriere, cu toate că acest tip de documente este atât de utilizat în documentarea curentă și în circulația mai rapidă a informațiilor. Deși standardul 12629/2, ca și traducerea B.C.U. (1976) și B.C.S. (1982) rezolvă teoretic și principial o seamă de aspecte, aplicarea corectă a regulilor I.S.B.D. reclamă elaborarea neîntârziată a unui material metodic consistent și detaliat, cu un număr edificator de exemple.

Ca o consecință a noii structuri a descrierii, se configurează și o seamă de probleme legate de intercalarea fișelor în cataloage conform

elementelor bibliografice care trebuie luate în considerare și, după caz, în contextul creat de vechile fișe existente. Limpezirea de urgență a acestor probleme impune elaborarea unui material metodic și a unui standard, aflat, de altfel, deja în lucru.

— Apariția în 1989 a părților din STAS 12629 referitoare la descrierea altor tipuri de documente (cartografii, audiovizuale etc.) Va rezolva în mare măsură cerințele exprimate în privința descrierii unor documente mai deosebite.

— **Nevoia informării curente asupra modificărilor survenite în schema și regulile I.S.B.D. și aplicarea în țară a acestora va sta în atenția buletinului „Biblioteca”.**

6. În ceea ce privește nivelul de aplicare a I.S.B.D.(M.), la Biblioteca Institutului de Arte Plastice se folosește varianta prescurtată, iar la celelalte două biblioteci varianta completă, Biblioteca Centrală a I.M.F. Cluj-Napoca făcând chiar precizarea că această formulă servește cel mai bine beneficiarii.

În legătură cu aceste aspecte, subliniem că nivelul de aplicare a descrierii I.S.B.D. în activitatea catalogică trebuie să fie completă la orice bibliotecă de învățământ superior și în primul rând la cele specializate care răspund unor necesități de informare de profil.

Aplicarea I.S.B.D. la nivel prescurtat este recomandabilă în activitățile de alt tip, precum schimb

completare, evidență, formarea și îndrumarea beneficiarilor și, uneori, în activități bibliografice de informare și documentare.

7. Dificultăți în aplicarea regulilor I.S.B.D.

În afară de absența instrumentelor de lucru resimțită și la care ne-am referit, dificultăți sînt întimpinate mai ales în următoarele cazuri:

— **descrierea seriilor, unde regulile sînt mai puțin cunoscute;**

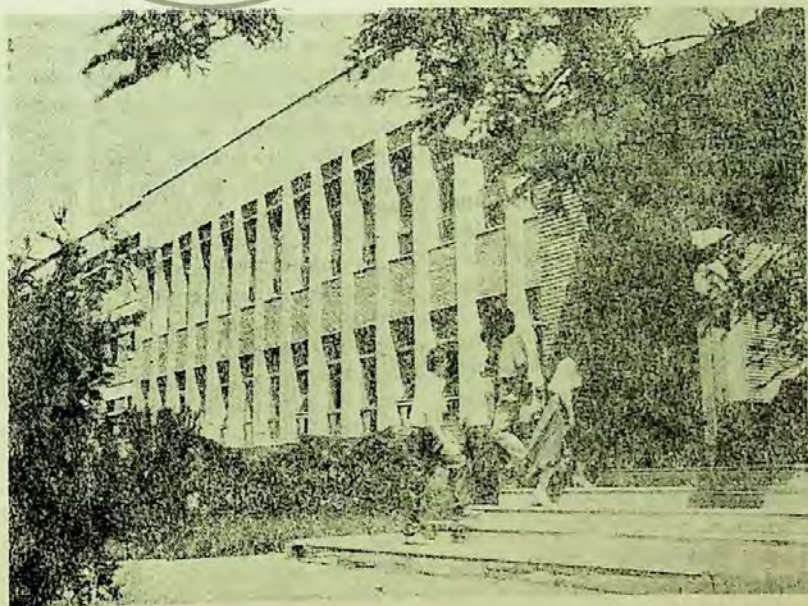
— **descrierea publicațiilor editate neglijent care evidențiază necesitatea ca organismele centrale de cataloage și standardizare să contacteze instituțiile editoare pentru a le determina să respecte standardele de editare;**

— **Editarea confuză a unor publicații care pot fi considerate fie seriale cu numere monografice, fie publicații monografice făcînd parte din colecții (serii), fie lucrări în mai multe volume, ce ne conduce la inconsecvențe în alegerea schemei I.S.B.D., deci la greșeli de descriere și, în consecință, la îngreunarea accesului la publicațiile respective.**

Alte detalii referitoare la dificultăți vor face obiectul concluziilor generale la ancheta noastră, care vor fi formulate în numărul viitor, cu rigoarea și înalta profesionalitate ce-i sînt proprii, de Florica Câmpeanu.

Anchetă realizată de Ioana LUPU

Biblioteca Centrală a Institutului de Petrol și Gaze Ploiești.

Implicații și condiționări pedagogice ale eficienței Informării

Vorbind despre **eficiența informării**, câteva întrebări preliminare trebuie să ni le punem în legătură cu însuși conceptul de „eficiență”. În funcție de sensul atribuit și de perimetrul în care se manifestă se poate vorbi de :

— o **eficiență economică** (cel mai mult considerată în ultima vreme), evaluabilă în măsura în care informația, de regulă de natură factologică, a condus la o anume soluție tehnică, ameliorarea unui proces, asimilarea unui produs, determinând economii valutare etc. E o eficiență cu caracter oarecum imediat :

— o **eficiență biblioteconomică** (și aceasta cu substrat implicit economic), exprimată în indicii de activitate : cititori înregistrați (mai ales din rîndul categoriilor active ale populației și ale celor în curs de formare) ; număr de volume difuzate (mai ales din domeniile nebeletristice), indice de circulație a colecțiilor raportul dintre fondul activ și fondul pasiv, intrarea în circuitul lecturii a titlurilor propagate și persistența interesului față de ele etc. E o eficiență ce se evaluează lunar, trimestrial, anual sau în cazul unor studii exprese pe alte perioade determinate :

— o **eficiență în plan individual**, aici fiind vorba de componenta formativă a informării. Această eficiență are, la rîndul ei, două dimensiuni : una **imediată**, numită în sociologie, prin translarea termenului din știința informării, **feed-back**, adică ecoul, adică reacția imediată manifestată în **participare**, în răspuns la impulsul informațional (împrumut, studiu) și una de **durată**, necuantificabilă, nemăsurabilă nicicum, pentru că ea se reflectă în „creșterea” individului, în perfecționarea sa spirituală, în

sporirea capacităților lui creative și, odată cu aceasta, în creșterea gradului de participare la viața economică-socială. O asemenea eficiență stă de regulă mai puțin în atenție, e luată mai puțin în considerare, din cauza accepției predominant lucrative date termenului. Or, în lumea contemporană, bulversată de tot felul de crize economice generate de crize energetice și de resurse, se vehiculează tot mai mult noțiunea de „resursă umană”, nepuizabilă, inalterabilă care, bine cultivată și exploatată (în sens constructiv), are o mare eficiență în toate planurile vieții economico-sociale. Iar această resursă umană este potențată tocmai de demersul formativ-informațional. Societatea furnizează, prin multiple canale, informații (unul din cele mai coherente, dacă nu cel mai, fiind biblioteca), dar pentru ca acest flux informațional să genereze impact asupra individului, să fie folosit cu eficiență, adică cu câștig în plan formativ, este necesară o **știință a informării** în sensul competenței și, implicit, o **pedagogie a informării**. Există sau nu o asemenea pedagogie ? se aplică ea programatic în mediile educative și informaționale, în speță în bibliotecă ?

Și încă un set de întrebări :

Ce **informare** ne interesează când reflectăm la eficiență ? : informarea primară sau cea secundară ? Cea bibliografică sau cea de tip factologic ? cea cantonată domeniului în perimetrul tehnico-științific sau informarea în general, în toate sferele ei de cuprindere, inclusiv în domeniile umaniste ? Ne interesează eficiența privită din perspectiva raportului dintre valoarea demersului informațional (muncă investită, timp, alte costuri) și gra-

dul de utilizare ? și doar eficiența propriei activități de informare (colecții, instrumente) sau și cea rezultând din integrarea în sistemul național de biblioteci, respectiv de informare, prin punerea în valoare a instrumentelor naționale sau departamentale de informare și medierea accesului la alte colecții ? Problema se vedește extrem de complexă, incitînd la abordări inter- sau pluridisciplinare.

În ceea ce ne privește ne vom opri, în acest context, asupra unui singur aspect, anume asupra **implicațiilor și condiționărilor pedagogice ale eficienței activității de informare**. Implicațiile pedagogice decurg din aportul formativ al informațiilor, atunci cînd ele devin cunoștințe, convingeri etc. și sînt integrate în sistemul de cunoștințe și experiențe anterioare. Aceasta este de fapt o trăsătură a pedagogiei moderne. Propun atenției mai ales celălalt aspect (cu încărcătură pedagogică) pandant : **știința informării**.

Dacă informarea este o cerință fundamentală a formării și perfecționării umane, iar biblioteca, prin însăși menirea ei, este chemată să susțină această cerință obiectivă, oferta ei informațională avînd astăzi un caracter dinamic, de întîmpinare, mai mult, de impulsivitate și de stimulare a intereselor de informare, uneori chiar de conștientizare a lor, atunci cînd ele se află în stare latentă, **factorul** care rămîne în ultimă instanță **determinant** pentru a da **finalitate reală** și **eficacitate** demersului informațional de întîmpinare — și pornim de la premisa că acesta se situează în termeni superiori, de calitate și de adecvare — este **beneficiarul direct, publicul**, care trebuie pregătit în acest sens. Pentru că dacă **nevoia de a te informa** are și un caracter spontan, începînd cu „de ce ?”-ul infantil, **știința de a te informa** nu este innăscută, fiind necesar un întreg proces formativ în acest sens, care înseamnă **nu numai cunoașterea surselor și instrumentelor de informare**, cît mai ales **capacitatea de a le folosi** competent, rațional și cu maximă productivitate. Dar unde se învață aceasta ?

Școala noastră, deși și-a reînnoit fundamental concepția și și-a restructurat sistemul, se află încă prizoniera metodelor „clasice” de transmitere a unor cunoștințe finite. Nici o disciplină specială de învă-

tămînt nu își propune să pregătească tînăra generație pentru informare, să-i dea tehnicile acestei activități, după cum nu există nici la nivelul didacticilor speciale capitole consacrate acestei probleme. Pentru că, dacă, prin natura ei (nu și prin preocupări exprese formative) disciplina „limba și literatura română” determină nevoi obiective de informare și conduce către bibliotecă și instrumentele ei, nu același lucru se întîmplă în cadrul celorlalte discipline de învățămînt, care își propun exclusiv parcurgerea „materiei” (deci a unor elemente de cunoaștere determinate) și nu și crearea unor deprinderi și capacități de informare, care, de la un domeniu la altul, diferă și ca surse, dar și ca mod de abordare. Altfel te informezi în domeniul literaturii și altfel în al matematicii, într-un fel în sfera politicului și în alt fel în cea a științelor și tehnicii. Cită „bibliografie” există pentru celelalte discipline școlare decît „romăna”, ea se rezumă la culegeri de probleme și îndrumare practice, cel mult la unele instrumente de informare factologică (atlas, enciclopedii). Or, vocația școlii contemporane este sau ar trebui să fie formarea deprinderilor de a te întreba, de a-ți pune continuu probleme și a încerca să le rezolvi, să le găsești răspuns.

În aceste carențe ale școlii își are explicația și realitatea evidențiată atît de brutal de statisticile de bibliotecă, anume că se consultă și se citește puțin, oricum nu pe măsura ofertei, în domeniile nebeletristice și că instrumentele de informare de toate tipurile elaborate sau colecționate sînt doar sporadic utilizate, iar eficiența instrumentelor de informare secundară realizate cu mari investiții umane și materiale, **eficiența măsurabilă prin reacția activă a publicului informat prin ce declanșează** acestea (solicitări de documente primare, extrase, eventual traduceri, xeroxuri, împrumuturi interbibliotecare etc.) este minimă. De asemenea, chiar și în rîndul celor ce se informează mai mult sau mai puțin sistematic se observă apetența pentru informația factologică, pentru informația brută, finită, care poate fi folosită direct în rezolvarea unei probleme și prea puțin pentru materia primă pentru cultivarea propriei gîndiri, a spiritului creativ, a așa-numitei resurse umane.

Deci, întîlnindu-se cu un public în general nepregătit sau prea puțin pregătit pentru informare, ce, cît și cum mai poate rezolva biblioteca? Pentru a da un răspuns la această întrebare, trebuie să pornim de la cerințele individuale de informare, mai exact, de la mobilurile acesteia, de la scopul în vederea căruia individul dorește sau trebuie să se informeze. Distingem astfel:

— **informarea factologică**, necesară rezolvării unei probleme curente de muncă și de creație, rolul bibliotecii fiind în acest caz de orientare către sursele existente și de îndrumare în consultarea lor;

— **informare tematică în legătură** cu realizarea unei lucrări științifice sau cu o temă de cercetare, presupunînd o anume experiență informațională, un bagaj prealabil deci de cunoștințe și tehnici de documentare, aportul bibliotecii fiind mai mult indirect în finalizarea acestui demers, în care selecția și sistematizarea informațiilor sînt determinante;

— **parcurgerea unei bibliografii** prestabilite în vederea unor programe de perfecționare, a unor probe profesionale, examene etc., operaționalizarea acestei bibliografii fiind în acest caz principalul aport al bibliotecii și, în fine,

— **informarea curentă în scopul** completării culturii generale și a celei profesionale, pentru a ține pasul cu tot ce apare nou în știință, tehnică, cultură, producție.

Aici este, după opinia noastră, cîmpul în care trebuie și poate să se implice cel mai mult sub aspect **formativ** biblioteca, prin deșteptarea interesului pentru cunoaștere și cultivarea capacităților de muncă independentă în acest sens. Drumul spre identificarea publicațiilor care răspund domeniului (sau domeniilor) de interes pe care beneficiarul își propune să le urmărească în cadrul informării curente, a instrumentelor intermediare, secundare, de informare (de la planurile editoriale la Bibliografia R.S.R. și de la fișierul sau listele de noutăți la catalogele colective ale domeniilor sau tipurilor de publicații, e un drum dificil pe care nu îl poate parcurge, într-o primă fază, decît sub îndrumarea bibliotecară, realizată și individual, și indirect prin mijloace de orientare colectivă. Ghidurile diverse, „Zilele deschise”,

vizitele „inițiatice” realizate cu noii veniți în bibliotecă nu reușesc, de regulă, prin forța lucrurilor, decît o informare prealabilă, o punere în temă, dar nimic mai mult. O rezolvă, pe alocuri, la dimensiune de microgrup, cercurile de tehnică a muncii intelectuale, de biblioteconomie sau cu alte profiluri ce ființează pe lingă unele biblioteci, dar masa cititorilor rămîne la fel de handicapată. Intervine aici benefic (sau poate interveni) impactul dintre activitatea de informare și activitățile cultural-educative ale bibliotecilor, în condițiile în care formele informative (prezentările, recenziile, expozițiile etc.) și transmissive (expunerii, ciclurile tematice) lasă loc tot mai mult unor forme incitative și apropiative, celor interogative și participative (concursuri, dezbateri, simpozioane etc.), iar manifestările de masă cedează teren în fața activităților de microgrup (mai ales cele de cerc care asigură și continuitate în preocupări), care permit învățarea prin descoperire, problematizarea și, mai ales, care presupun, prin specificul lor, un apel continuu și sistematic la informații, antrenînd demersuri demonstrative, practice de utilizare a instrumentelor cu această vocație. Se cultivă în aceste cadre și selectivitatea, și capacitatea de decantare a informațiilor pertinente, a noului, de incorporare a lor în sistemul propriu de gîndire, de atitudine activă, creativă față de informațiile recepționate. De la lucrul în grup și sub îndrumare cu sursele de informare și cu informațiile ca atare, pasul spre munca independentă se realizează firesc, uneori pe nevăgăte de seamă.

Ne oprim aici, nu înainte de a mai aminti însă că biblioteca trebuie să acționeze **formativ** (nu numai informativ, cum o face de regulă) și dincolo de perimetrul ei, prin demersuri sistematice și programate pe termen lung, prin colaborare cu școlile, diferitele forme de învățămînt profesional și popular, cu cercurile tehnico-aplicative și de creație, militînd pentru formarea prin informație, pentru dezvoltarea resursei umane.

Ioana TAUTU

Aspecte ale modernizării catalogului sistematic — diviziunile 57/59 și 61

Necesitatea reclassificării cu consecințele care țin de raționalizarea catalogului sistematic și de unificarea informațiilor vechi cu cele noi s-a făcut resimțită și la diviziunile 57/59 și 61, unde modificările din CZU sînt foarte numeroase.

I Biologie, botanică și zoologie 57/59

Față de tabelele vechi, inclusiv ediția medie franceză din 1967, la aceste clase au apărut indici noi, alți indici au fost anulați sau au fost operate transformări după cum rezultă din tabela completă engleză, ediția 1979 și E.C. 11/2, 11/3.

Structura clasei 57 Biologie se prezintă astfel

57.01/08 — Indici auxiliari specifici

572 Antropologie
573 Biologie generală și teoretică
574 Ecologie
575 Genetică
576 Biologie celulară. Citologie
577 Materia vie, organizare. Bazele vieții

578 Virusologie
579 Microbiologie

Indicii auxiliari 0 de la începutul clasei 57 sînt valabili pentru întreaga clasă. Unii dintre ei sînt preluați și la clasele 58 și 59. La aceste clase există indici auxiliari cu 0 specifici pe care îi vom discuta la fiecare capitol în parte. Pentru indexarea unor subiecte interdisciplinare, CZU, în noua structură, prevede posibilitatea punerii în relații cu alte domenii cum ar fi clasele 53 Fizică, 54 Chimie, 61 Medicină, 63 Agricultură precum și cu alte domenii care vin în contact cu clasele discutate mai ales atunci cînd este vorba de tehnici folosite în practica cercetării

biologice. Apariția unor noțiuni noi rezultate din practica cercetării actuale a condus la necesitatea introducerii de indici noi sau de relații cu domenii de graniță cum ar fi biochimia, biofizica, biotehnologia, bionica, hidrobiologia, biogeografia etc.

Pentru indexarea conceptelor specifice, se recomandă relația cu alte domenii mai ales pentru noțiuni noi de foarte mare importanță pe care le prezentăm în continuare.

Exemple:
Bionica (studiul sistemelor biologice în scopul dezvoltării anumitor ramuri ale electronicii sau cunoașterea fenomenelor naturale și aplicarea lor în electronică)

577 : 62—52 sau după caz 577 : 621.38
Studiul fenomenelor biologice în relație cu tehnica automatizării sau cu electronica.

Ex. Levsin, Viktor L'vovič
Biokibernetičeskie optoelektronnyé ustrojstva avtomatičeskogo prena-nija izobraženij. — Moskva : Mašinostroenie, 1987
577 : 62—52
577 : 621.38

Radiobiologia (ramură a biologiei care se ocupă cu efectul radiațiilor asupra organismelor vii)
57.088.6 : 535.23 Metode și tehnici de studiere a metabolismului și a biotransformărilor în relație cu energia radiațiilor — fizică.

Ex. Radiobiologia și biologia moleculară. — București : [s.n.], 1968
576.3.088.6 : 535.23 Tehnici și metode de studiu în citologie în relație cu energia radiațiilor

Imunogenetica.
Indexul alfabetic al CZU indică să se facă indexarea pentru această noțiune numai 575. Considerăm

însă că este foarte necesară o departajare a lucrărilor de genetică generală, evoluție etc. de lucrările care conțin o investigație imunologică a proceselor genetice. Pentru această noțiune propunem următoarea clasificare :

575.083.3 Metode de investigație imunologică

Ex. Cheța, Dan Mircea. Interrelații imunometabolice. — București : Editura Acad. R.S. România, 1987
575.083.3 : 612.015.3 Imunogenetica în relație cu metabolismul, fiziologie umană

Genetică medicală
575.089 Genetică, metode de studii biomedicale și 616—656.7 Boli genetice (mai ales pentru lucrările destinate specialităților în medicină)

Ex. Maximilian, Constantin ; Ioan, Doina Maria. Genetică medicală. — București : Editura Medicală, 1986.
575.089
616-056.7

Ingenieria genetică. (ramură a biologiei care se ocupă cu manipularea materialului genetic la nivel celular și molecular)

577.21.088.6 Mecanisme moleculare de codificare, înmagazinare și folosire a informației moștenite, tehnici și metode de studiu.

Ex. Realizări și perspective în ingineria genetică / coord. Mihail Florescu. — București : Editura Politică, 1988
577.21.088.6

Crioimunologia. (ramură a imunologiei care studiază acțiunea frigului asupra proceselor imunologice)

577.27.086.13 Bazele moleculare ale imunității, metode de cercetare prin frig

Ex. Krioimunologia/A.A. Tulaeva, A.N. Gol'čev, N.N. Popov. — Kiev : Naukova Dúmka, 1988
577.27.086.13

Biotehnologia (crearea de produse din plante prin procese microbiologice ; microbiologie aplicată)

579.66.088.6 Microbiologie industrială și chimică, metode și tehnici de studiere a biotransformărilor.

Ex. Sasson, Albert. Biotehnologiile : sfidare și promisiuni. — București : Editura Tehnică, 1988
579.66.088.6

Biologie agricolă sau Agrobiologia. (legi biologice aplicate la creșterea plantelor și a animalelor)

57.01 : 63
Ex. Militiuc, Mihai. Biologia paraziților vegetali : pentru uzul studenților. — Iași [s.n.], 1980
57.01 : 632.5 (075.8) = 590

Ontogeneza (dezvoltarea organismelor)

Dacă o lucrare abordează subiectul numai din punct de vedere biologic, aceasta se va indexa numai la 575.16 Genetica dezvoltării. Dacă noțiunea este aplicată la botanică, zoologie sau medicină, se vor face relații cu aceste domenii

575.16 numai în biologie

575.16 : 611.018 Ontogeneza în relația cu dezvoltarea plantelor în botanică

575.16 : 591.3 ontogeneza în relație cu dezvoltarea animalelor în zoologie

575.16 : 611.018 ontogeneza în relație cu dezvoltarea organismului uman sau cu histogeneza

Ex. Ontogenesis of the brain : the biochemical, functional development of the nervous system : proceedings of the International Symposium Neuroontogeneticum Tertium, Praga, 1973 / edit. by Stanislav Trajan and František Stastny. — Praga : Universitas Carolina Pragensis, 1980.

575.16 : 611.8.018.81 (063) (100) Genetica dezvoltării în relație cu histogeneza sistemului nervos, congres internațional.

Morfogeneza (proces de formare a structurilor morfologice ale organismelor) :

575.854 Tesuturi, organe și funcții
575.854 : 581.4 Morfogeneza plantelor
575.854 : 591.4 Morfogeneza animalelor

Hormonologie (studiul proprietăților chimice și biologice ale hormonilor) :

577.175.1 în general
577.175.1 și 633/635 pentru plante
577.175.2/7 și 591.147 pentru animale

Ex. Croitoru, Florea ; Miron, Virgil ; Panea, Teodora. Biostimulării și influența acestora în cultura legumelor. — București : Centrul de Material Didactic și Propagandă Agricolă, 1988

577.175.1 : 635.1/8 Hormonologia legumelor

Sinergetica în biologie considerată ca o proprietate fizico-chimică a proceselor biologice

57.013.1 Proprietăți fizico-chimice ale proceselor biologice

Ex. Haken, Hermann. Synergetics : an introduction nonequilibrium phase transitions and self-organization in physics, chemistry and biology. — Berlin : Heidelberg : New York, [etc.] : Springer, 1983

57.013.1 : 519.876 Sinergetica în biologie în relație cu teoria sistemelor mari în matematică

Ecologia

577.4 Condiții generale de viață a fost anulat, conținutul acestuia fiind transferat la 574 Ecologie, foarte bine și bogat subdivizat.

Ex. Mihăiță, Aurel. Cercetări saprobiologice în bazinul râului Jiu. București, [s.n.], 1971

Indice vechi

574.5 : 628.163 (98 : 282.243.751) (043)

Indice nou

574.5 : 628.163 (498 : 282.243.751) (043)

Hidrobiologie, Biocenoze, ecosisteme în relație cu epurarea apei, tratare biologică

Am afirmat că unii indici analitici cu .0 de la clasa 57 au fost preluați și de clasele 58 și 59 și anume .01 Caracteristici externe și .08 Tehnici și metode de studierea diverselor fenomene și procese. Pentru clasa 58 sint indici analitici speciali cu .0 și anume

58.02/58.07 cu semnificații proprii, de ex. :

58.05. Efecte ale factorilor geologici și meteorologici asupra plantelor

La 59 în afară de unii analitici cu .0 se mai folosesc analitici speciali cu linoară, proveniți din subdiviziunile lui 591 și aplicați la zoologia sistematică

Ex. Moduri de apărare la lepidoptere 595.75—157
— 157 este preluat de la 591.57 — Chestiuni generale de atac și apărare în zoologie.

I Medicina 61

Primele modificări notabile sint la indicii analitici —01/—08 de la diviziunile 611, 612, 614 care se transformă în indici analitici cu punct zero .0, ca de pildă 611—01 care devine 611.01

Exemple :

611—01 Anatomie generală devine 611.01

Telia, Marius. Acțiunea radiațiilor ionizante asupra stării fizico-chimice a proteinelor tisulare. — București : [s.n.], 1970

Indice vechi

611—018—03 histologie, tehnici de studiu

Indice nou

611.018.0

Aceleași modificări s-au produs și la clasa 612 Fiziologie, unde indicii analitici —01/—08 se transformă în indici analitici cu .01/08.

Ex. Physiology : past, present and future : a symposium in honour of Ingre Zattermann held in the Department of Physiology, Medical

School, Univ. of Bristol, July 11 th—12 th, 1979. — Oxford : Pergamon Press, 1980

Indice vechi

612—019 (063) (100)

Indice nou

612.019 (063) (100)

Ex. Demeter, Andrei.

Fiziologia sporturilor. București : Stadion, 1972

Indice vechi

612—06 : 796 Fiziologia sportului

Indice nou

612.06 : 796

Indici desființați, indici noi în fiziologie se restructurează astfel încât noțiunile de la fiziologia generală se regroupează în contexte mai corecte din punct de vedere științific

612.012 Vivisecție anulat trece la 612.089.6 și 59.089.6

Vorontova, M.A. Vosstánovlenie ul'troennykh organov u zhivotnykh și čeloveka

Indice vechi 612.021

Indici noi 612.089.6 și 59.089.6

Analiticul .089.6 este preluat de la clasa 57 și înseamnă tehnici chirurgicale în biologie

612.22.02 Efectele oxigenului și ozonului asupra organismului anulat trece la

612.014.464

Ex. Georgescu, Horia. Oxigenatorul cu membrană în practică medicală. — București, [s.n.], 1987

Indici vechi 612.22.02

612.215 Fiziologia aparatului respirator

612.22.02 Fiziologie

neuromusculară

Indici noi 612.014.464

612.215

ultimii doi ani nu se modifică

612.816

612.22.08 Compoziția aerului, efecte asupra organismului, anulat trece la 612.223

612.4.07 Acțiunea glandelor asupra sistemului nervos, anulat trece la 612.4.067 : 612.8.062

Ex. Neurosecretion : molecules, cells systems : proceedings of the Eights International Symposium on Neurosecretion, held September 4—10, 1980 in Friday Harbor, Washington. — New York, London : Plenum Press, 1981

Indici vechi 612.4.07 (063) (100)

612.817 (063) (100)

Indici noi 612.4.067 : 612.817.062 (063) (100)

612.4.04. Acțiunea nutriției asupra glandelor, anulat trece la 612.4.062 : 612.39.067

612.4.08 Acțiunea sistemului nervos asupra glandelor, a-

nulat trece la
612.4.062 : 612.8.067
612.817

612.461.23.01/02 Ischemie renală
hipertrofie, anulat
trece la
612.461.23.031/032

612.6.03 Cicatricare, regenerare
anulat trece la 612.683 și
616—008.9

612.6.054 Tumori, fiziologie anu-
lat trece la 616-008-092
— tumori patologice

612.6.09 Selecție naturală și arti-
ficială, anulat, trece la
612.6.055

612.63.01 Fiziologia sarcinii, du-
rata anulat, trece la
612.63.021

Ex. Ionescu, Elena ; Colonaș, Florin.
Viața prenatală. — București : Edi-
tura Științifică și Enciclopedică,
1980

Indici vechi 612.63.01
618.29

Indici noi 612.63.021
618.29

612.8.011 Inhibiție, anulat, trece la
612.8.02

Ex. Probleme de inhibiție. — Bucu-
rești : Editura Academiei R.P.R.,
1956

Indice vechi 612.8.011
Indice nou 612.8.02

Igienă 614

La aceasta, indicii analitici cu
—0 s-au transformat în indici ana-
litici cu 0

Ex. 614.8-02/—029 Risc, cauzele ac-
cidentelor devine
614.8.02/029

614.8—084 Indicarea pericolului de-
vine 614.8.084

Ex. Drăgan, Ioan. Prim ajutor în caz
de inec, insolatie și leșin. — Bucu-
rești : Editura Medicală, 1974

Indice vechi 614.8-084
Indice nou 614.8.084

614.8—086 Protecția corpului devi-
ne 614.8.086

Ex. Ioan, D. Protecția contra gazelor
de luptă și bazele ei fiziologice. —
București : Tip. Ziarului Universul,
1937

Indice vechi 514.893—086.4
Indice nou 514.893.086.4

614.8—06 Consecințele accidentelor
614.845.9/92 Foc, prevenire, anu-
lat trece la 614.847.2

616—022.912 Mecanismul renal
616—022.912.2/33 patologie, anulat
trece la
616—022.913

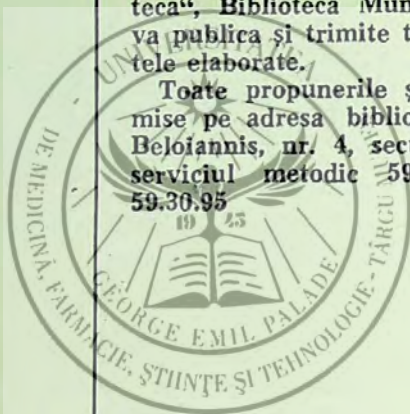
Dacă în științele biologice, modi-
ficările afectează structura și con-
ținutul diviziunilor CZU, în medi-
cină schimbările survenite au un
caracter preponderent formal și de
reasezare mai exactă a noțiunilor.

Dana DAMIAN

În atenția bibliotecarilor!

Pină la Conferința pe țară a Asociației bibliote-
cilor și bibliotecarilor, grupul de inițiativă impu-
ternicește Biblioteca Municipală „Mihail Sado-
veanu“ din București să întreprindă toate măsurile
organizatorice necesare pentru pregătirea Confe-
rinței. În acest sens, prin colectivele de redactare
alese și în colaborare cu redacția revistei „Biblio-
teca“, Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu“
va publica și trimite tuturor bibliotecilor documen-
tele elaborate.

Toate propunerile și corespondența vor fi tri-
mise pe adresa bibliotecii : București, str. Nikos
Beleiannis, nr. 4, sector 1, cod 70156. Telefoane :
serviciul metodic 59.63.30 ; relații cu publicul
59.30.95

**Colectivul redacțional
urează tuturor cititorilor
noștri, bibliotecari
din toate rețelele
de biblioteci din
România
LA MULȚI ANI!**

Stimați cititori, așteptăm
sugestiile și doleanțele dv. pentru
„Biblioteca“ anului 1990

Fișier

Revista „Arta și Tehnica
Grafică“, realizare de
prestigiu a tiparului

Încă de la începuturile sale, presa poligrafică din țara noastră a sprințat perfecționarea profesională continuă a celor care lucrează în acest domeniu. Astfel, în numărul unu al „Tipografului român“ din 1 august 1865 — prima publicație muncitorească apărută în România — se subliniază: „Intențiunea noastră este curată și simplă: de a face adică să ajungă la cunoștința fiecărui lucrător tot ce vom găsi că poate fi de folos spre instruirea junilor ce și-au ales de carieră arta tipografică, servindu-ne de capacitățile tipografice din Europa. Acesta fiind scopul, ne vom sili, pe cât mărginitele noastre cunoștințe o permit, a face pe junii noștri lucrători să părăsească calea învechită a rutinei și să înceapă a înveșmînta lucrarea lor cu hainele de sârbătoare, după exemplul confrăților noștri din Europa“. Editorialul este semnat de cei doi directori ai gazetei, P. Ispirescu și S. Walter.

Aceste nobile îndemnuri vor fertiliza traseul parcurs de publicațiile grafice ale epocii — care vor dovedi în curînd maturitate și virtuți artistice remarcabile. Ilustrativă pentru măiestria atinsă de meșteșugul tiparului la începutul secolului al XX-lea este *Archiva Tipografică Română*, apărută la București, între aprilie 1901 și aprilie 1903, în șapte numere. Această revistă, cu frontispiciul desenat de Rola Piekarski — creatorul copertelor *Minerva* —, impresionează prin eleganță grafică de statură europeană. Imprimată la *Minerva* și subintitulată *Revista Tehnică a Artelor Grafice*, ea își propune să contribuie la „dezvoltarea gustului artistic printre colegii noștri“. (*Prospect*, Nr. 1, aprilie 1901.)

Numărul publicațiilor de înaltă ținută grafică va spori după Marea Unire. Menționăm astfel *Revista Artelor Grafice* (București, 1921), cu gravuri originale de Poitevin-Skellietti, S. Maur ș.a.; *Archiva Grafică* (Cernăuți, 1920—1921; București, 1921—1923, Craiova, din martie 1923, cu titlul modificat în *Grafica Română*); *Arhiva Grafică* (Craiova,

1920), hărăzită „să ridice grafica romană la nivelul obținut în alte țări”. De altfel, de-a lungul întregului deceniu al treilea, poligrafia craioveană s-a situat în fruntea promovării artelor grafice. Mărturie elocventă sînt cele opt numere ale publicației *Almanahul Graficei Române* (Craiova, 1924—1931), „menit să conțină, pe lângă chestiunile tehnice, articole de istorie și de concepție grafică” (din *Prefața* semnată de Em. Tătărescu, directorul *Scrisului Românesc*).

Din această bogată tradiție și din năzuința de a realiza cărți frumoase va lua ființă în anul 1937 *Arta și Tehnica Grafică*, adevărată culme a tiparului românesc din secolul al XX-lea, cu nimic mai prejos decît celebra revistă omonimă franceză *Arts et Métiers Graphiques*.

Arta și Tehnica Grafică a apărut trimestrial, în 13 caiete, între septembrie 1937 și decembrie 1940, cu subtitlul *Buletinul Imprimeriilor Statului*. Tiparul a fost executat impecabil la Imprimeria Națională, iar clișeele la Fabrica de Timbre București.

În articolul de debut, intitulat *Pentru mai binele tiparului românesc*, Alexandru D. Bunescu, directorul general al *Monitorului Oficial* și al Imprimeriilor Statului, mărturisesc cu modestie că „nu sîntem precursori” și „nu pretindem totuși să inovăm: artistic, vom ridica doar praful care se adună de 400 de ani pe frumosele tipărituri românești, ca să ne dăm seama cît de mult am uitat să cerem o carte frumoasă; tehnic, vom arăta mijloacele pe care alții de generos ni le pune la îndemînă știința modernă”. (Caietul 1, septembrie 1937, p. 7).

Conținutul deplin românesc a imprimat revistei o fizionomie proprie. Substanța fiecărui număr — cu excepția caietului special 4—5, din iunie-septembrie 1938, închinat în întregime artei românești vechi și moderne, culte și populare — este în linii mari structurată în două secțiuni: I. Istoria cărții, tiparului și gravurii la români și II. Tehnici tipografice moderne.

Revista a reunit contribuțiile unor personalități proeminente ale timpului: N. Iorga, N. Cartoian, D. Gusti, Al. Rosetti, C. Rădulescu-Motru, Gh. Oprescu, Adrian Maniu, Onisifor Ghibu, Victor Brătulescu, E. Bucuța, Al. Tzigara Samurcaș, Ion Mușlea ș.a.

Din articolele de interes anume semnalăm: N. Iorga, *Vechile legături românești în piele* (Caietul 9) și *Iarăși vechile legături de cărți* (Caietul 13); Adrian Maniu, *Gravura românească în lemn* (Caietul 2); Ion Mușlea, *Xilogravurile țărănilor români din Ardeal* (Caietul 8); Gh. Oprescu, *Ce este o gravură*

originală (Caietul 11); Dan Smântăneanu, *Cartea Românească de învățătură a lui Varlaam* (Caietul 3) și *O carte de legi din timpul lui Matei Basarab: Indreptarea Legii, 1652* (Caietul 8); Onisifor Ghibu, *Picu Pătruș din Săliște*, Emil Vîrtosu, *Condici de documente cu miniaturi ale Mănăstirilor Radu-Vodă și Cotroceni*; Mihai Popescu, *Fabrici românești de hîrtie* (Caietul 9) și *Fabrici de hîrtie din Transilvania* (Caietul 13).

Secțiunea de tehnică tipografică este de regulă semnată de directorul revistei, Al. D. Bunescu.

Condeii unor scriitori de seamă (Arghezi, Sadoveanu, Rebreanu, Goga, Pillat, Vineu, Cezar Petrescu, Minulescu, Dan și Emil Botta, Gala Galaction) înobilează cuprinsul publicației.

Înfățișarea revistei *Artă și Tehnică Grafică* este pe măsura conținutului său dens și elevat. Luminîndu-se reciproc, cuprinsul și forma revistei se armonizează într-o admirabilă sinteză artistică. Formatul caietelor este în quarto (în 4°). Textul a fost imprimat pe hîrtie crețată de cea mai bună calitate. Machetele copertelor au fost concepute de graficieni de renume: P. Grant, Al. Mazilescu, H. Dañjîl, Gh. Filotti. Nu cunoaștem, din păcate, numărul de exemplare în care se tipărea revista, însă dintr-un anumit publicitar, desprindem informația potrivit căreia „tirajul fiind limitat, revista va fi o adevărată publicație bibliofilă”.

Iconografia revistei, bogată și variată, cuprinde reproducerea unor ireproșabile după maștrii picturii românești, lemnine, chenare și imagini desprinse din tipăriturile noastre vechi, viniute și desene ale unor artiști contemporani (Teodorescu-Sion, Steriade, Iser, Nutzi Acontz, Lucia Demetriade-Balăescu, Demian, Mac Constantinescu, Lena Constante).

Opt dintre cele 13 caiete conțin în supliment gravuri originale în acvaforte, pe lemn sau linoleum, de Petrașcu, Ștefan Popescu, Dobrian, Nina Arbore, Horia Teodoru, D. Dumitriu-Nicolaide, Marin Iorda, Alex. Bassarab, Gh. Ceglacoff, N. Ștefănescu. Caietul 13 include *Miorița* de Vasile Alecsandri, cu text și ilustrații gravate în lemn de Marcel Olinescu. De reținut și *Calendarul Revistei Albina* pentru anul 1938, conceput de Al. Mazilescu (supliment în Caietul 2, decembrie 1937).

Delectare pentru ochi și spirit, *Artă și Tehnică Grafică* rămîne un exemplu de înalt profesionalism și rafinament bibliofil la care puține reviste de profil din lume aspirau acum mai bine de 50 de ani.

Virgil OLTEANU

Irina Petraș — un veac de nemurire

Critica Irinei Petraș exprimă mai puțin exegeza bibliologică — aceasta din urmă foarte caracteristică pentru Ion Roșu într-o carte recentă, cu subiect asemănător (Legendă și adevăr în biografia lui Eminescu) — cît, mai pregnant analiza universitară, didactică și cate-dratică.

Critica de bibliotecă nu conduce numaidecît și neapărat la o arhivistă măruntă și documentarism epifenomenal. Să nu fim greșit înțeleși, ea a fost cultivată între alții de Perpessicius și Șerban Cioculescu și a sterilizat efortul de individualizare al foarte multor practicanți dotați. Constă în faptul de a scrie în bibliotecă cu toate cărțile la îndemînă și cînd foarte greu mai poți descoperi un drum personal, o semnificație inedită, o accepție originală. Ea pornește de la faptul (sau principiul) că, dacă totul s-a spus atunci nu s-a revelat încă esențialul — o hamletiană interogație, mai înlii existențială și numai apoi exegetică.

Irina Petraș nu scrie despre bibliotecă, ci despre lectură, adică despre funcția creativă a bibliotecii.

Disociind despre veacul de eternitate al lui Eminescu, Creangă și Veronica Micle autoarea epuizează, din perspectiva propusă, subiectele, realizînd niște micromonografii tematice într-o analiză în care saturarea informațiilor și confruntarea tuturor referințelor se însoțește de opiniile personale franc adăugate unei serialități glorioase.

Ceea ce definește demersul critic al Irinei Petraș este un anume lirism al perspectivei analitice, care, teoretic, se contrazice cu obiectivitatea — ca să nu zicem cu rigiditatea — formal impusă. Ciudata asociere acordă însă un timbru personal exegezelor sale.

Dacă veacul de eternitate al Veronicăi Micle — pe care autoarea n-o reabilitează, n-o denigrează și nici nu o supralicitează (pe urmele lui G. Călinescu) subliniînd două caracteristici: marea sinceritate (poetică) și dependența de geniul eminescian — se explică prin rațiuni biografice, atunci eternitățile celor doi au un caracter și o moti-

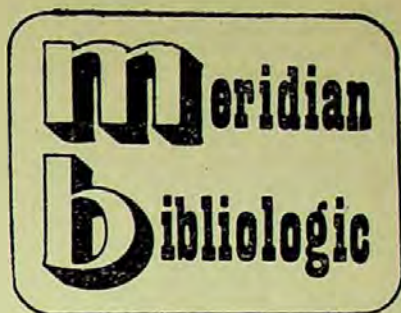
vație mult mai complexe. Autoarea literaturizează convingător în orizontul ficțiunilor, cu fine disocieri: „În cazul lui Creangă te simți drumeț, deschis aventurii, cu «poveștii» tovarăș de drum. Pe Eminescu îl ascuți, cu Creangă poți conversa. Dacă ar fi să desprindem cuvinte emblematice din opera lor am reține la Eminescu «că am fost în lume eu» iar la Creangă «am fost și eu în lumea asta». Accentul romantic, cu asupra de măsură, al unui eu deschis către tot, față în față cu orgolioasa și gospodărească participare la *Viață și Poveste a humuleșteanului*. «Mie-mi place visarea» scandează Eminescu, invitându-ne la sără de margini lumi ale gândului și ale inimii. «Mi-i dragă gilceava» mărturisește Creangă, căutând sămînță de vorbă.»

Volumul fiind o apologie a lecturii devine, firesc, un îndrumar al informației. Nu există sintagme esențiale, opinii importante ori referințe magistrale despre acești mari scriitori care să nu fie citate, numite ori luate, într-un fel sau altul, în considerație. Pentru că, și dictonul rămîne valabil: „Liber est lumen cordis, / speculum corpora, / virtutem magister...”

Aureliu GOCI

Biblioteca Județeană Argeș
— instituție centenară —

Epoca contemporană, epoca informării tehnico-științifice (I)

În ultimele decenii omenirea a intrat într-o eră de dominație a științei, specialiștii evocînd tot mai frecvent „noua alianță” dintre om, știință și natură. Faptul că știința a devenit o forță de schimbare nu poate fi pus la îndoială. Forța ei transformatoare a dobîndit un rol hotărîtor nu numai în procesele de producție sau ale dezvoltării sociale, ci și în cele ale progresului și construcției umane, accelerînd schimbările ce intervin în mediul nostru exterior de viață, dar și în modalitățile noastre de abordare, de gîndire și înțelegere, de acțiune.

Deceniile postbelice au adus și o confruntare a unor noi ere în concurență: Era nucleară, eră informaticii, eră siliciului, eră roboților și multe altele, care au creat în mod vizibil un mediu nou de viață și o conștiință nouă față de procesele de schimbare.

Au apărut, pe această bază, noi unde de dezvoltare ale căror dimensiuni și impact asupra evoluțiilor în perspectivă nu sînt totdeauna ușor de descifrat. Se vorbește mult că însăși actuala civilizație umană se află în schimbare, că am asista la trecerea la o nouă civilizație, care a primit deja multiple denumiri: civilizație post-industrială (D. Bell), civilizația tehnocratică (Brezinski), societatea informațională etc.

Dorința de a ști mai mult în legătură cu semnificațiile acestor schimbări va putea fi satisfăcută numai în măsura în care vom identifica și înțelege mai bine devenirea, vom observa mai atent ceea

ce se întîmplă în domeniul științei și tehnologiei, care se constituie în instrumentele cele mai active de schimbare.

1. Informația ca resursă

Catalizatorul transformărilor care marchează azi societatea umană, deopotrivă imperceptibil și omniprezent este **INFORMAȚIA** care poate înconjura pămîntul cu o rapiditate mai mare decît viteza luminii. Sub toate formele și începînd cu datele brute și sfîrșind cu știința rafinată, **INFORMAȚIA** ridică astăzi probleme fundamentale legate de securitatea națională, proprietate, circulația liberă etc. Soluționarea acestor probleme va depinde în parte de măsura în care **caracteristicile unice ale informației** vor fi înțelese și acceptate.

Importanța și orizontul procesului de transformare în care ne aflăm, „informaționalizarea” societății sînt impresionante, deși efectul lor este încă în bună parte impresionist.

Într-o anumită accepție informația este minereul, suma totală a tuturor datelor și ideilor, accesibile sau inaccesibile, care pot fi cunoscute de cineva la un moment dat. Știința este ceea ce rezultă atunci cînd cineva rafinează mase de date și idei, selecționînd și organizînd ceea ce-i poate fi de folos.

Înainte, resursele erau tangibile: minerale, combustibili etc. Oamenii cumpărau și vindeau resurse, transferau resurse în alte țări, mobilizau resurse. Iar oamenii înșiși, „resursele umane”, se organizau în instituții economice. Sîntem obișnuiți să concepem activitatea economică drept o activitate al cărei centru îl

constituie resursele fizice. Acum însă, componența fizică a majorității activităților economice reprezintă baza îngustă a unei piramide inversate, o construcție de date organizate, pentru mulți oameni, obiectul muncii constituindu-l acum ideile, procedeele, strategiile, operațiile etc. De asemenea o parte tot mai mare a forței de muncă din țările industrializate activează în sectorul prestărilor de servicii, iar majoritatea din acest sector, lucrează în domeniul informației.

Dacă informația constituie o resursă, o analiză sumară a caracteristicilor inerente ale informației oferă indicii privind necesitatea unei revizuirii conceptuale:

1. Informația este vie. Ea există numai în mintea umană și constituie tot ceea ce mintea umană observă, stochează și poate extrage ulterior, precum și tot ceea ce mintea umană analizează, intuiește și integrează.

2. Informația este extensibilă. Unii o califică drept „resursă sinergică” deoarece cu cât dispunem de această resursă într-o măsură mai mare, cu atât o utilizăm mai mult și cu atât resursa în sine devine mai utilă. Anumite informații sînt categoric perisabile, dar, în cele mai multe cazuri, informația se extinde pe măsură ce este folosită.

3. Informația este comprimabilă. În mod paradoxal, această resursă extensibilă poate fi concentrată, integrată, rezumată, miniaturizată, pentru a putea fi folosită cu o mai mare ușurință.

4. Informația poate funcționa ca substituit, înlocuind capital, forță de muncă sau materiale. Spre exemplu, în fabrici și birouri, robotizarea și automatizarea înlocuiesc forța de muncă, transformînd-o și ridicîndu-i gradul de calificare.

5. Informația este transmisibilă cu viteza luminii. În mai puțin de un secol, s-a petrecut o schimbare radicală privind ritmul, cât și volumul activității umane, transportabilitatea acestei resurse suferind o schimbare mai mare decît trecerea de la voiajul pedestru la călătoria cu avionul supersonic.

6. Informația tinde să se difuzeze; ea respinge „cămășă de forță” a secretelor de stat și diploma drepturilor de proprietate intelectuală. Cu cât gradul ei de rafinare este mai înalt, cu atât această tendință este mai pronunțată.

7. În sfîrșit, informația este un bun comun; ea nu poate constitui obiectul unei tranzacții de schimb, ci doar al unor tranzacții de participare. Bunurile fizice sînt obiecte de schimb, în timp ce dacă îți transmit o idee sau o informație le avem în continuare amîndoi,

nu se produce un transfer absolut, ci o multiplicare a beneficiarilor ei.

Tehnologiile informării

În sens larg, tehnologia nu ar trebui să fie sinonimă cu echiparea tehnică, ci să trimită la cunoaștere. În sens propriu, tehnologia este ansamblul de cunoștințe pertinente necesare pentru crearea, adaptarea și menținerea artefacturilor umane, unelte mașini și sisteme. Artefacturile reprezintă interfața vitală între ființele omenești și mediile lor înconjurătoare, care le permite atenuarea insuficiențelor naturale într-un mediu complex. Adaptarea adecvată la mediul înconjurător este crucială pentru supraviețuire și implică manipularea a 3 resurse esențiale: materia, energia și informația.

Tehnologia informației reprezintă corpusul de cunoaștere indispensabil dezvoltării artefacturilor cu ajutorul cărora resursele de informare pot fi manipulate, produse, tratate, stocate, transmise, consultate. Ea constituie agregatul disciplinelor tehnice și științifice de bază pentru producerea de dispozitive (unelte, mașini) și sisteme pentru captarea, transportul, stocarea, prelucrarea și reconstituirea vocii, a textului, a informațiilor numerice și a imaginilor.

Dispozitivele sînt constituite din elemente de echipare precum claviaturile, cititorii de discuri, aparatele telefonice etc. Cel mai adesea, ele funcționează ca sisteme.

O trăsătură caracteristică a tehnologiei informării este rapiditatea sa de difuzare. În mod crescînd ea furnizează infrastructura esențială a unei game fără precedent de activități sociale: transporturi aeriene, tranzacții financiare, consum particular, logistică militară, gestiunea întreprinderilor etc.

În toate aceste sectoare se dezvoltă o dependență crescîndă față de tipul cunoștințelor specifice pe care le comportă această tehnologie. Pe măsură ce tehnologia epocii informaționale devine un mijloc preponderent de exercitare a atribuțiilor profesionale, și conținutul muncii suferă schimbări radicale. Adaptarea tehnologiei informaționale bazată pe sistemele electronice de calcul la o mare diversitate de ocupații profesionale poate fi astfel ilustrată: în unele cazuri, sistemele informaționale oferă sprijin tehnic unor activități legate de profesii intelectuale și de activități administrative în general; în alte

cazuri, calculatoarele electronice sînt introduse direct în procesele de producție, iar funcțiile muncitorilor sînt redefinite, oamenii achi-tîndu-se de sarcinile de muncă prin intermediul tehnologiei informaționale, un fenomen denumit „medie-re electronică a muncii”.

Tehnologia informării produce, transformă și asigură menținerea produselor industriale, ca și a metodelor de producție; a produselor de bază ca și a produselor de lux; a mărfurilor atît materiale, cît și a celor imateriale. Aceasta înseamnă că ea nu este limitată la un sector social determinat, cum sînt tehnologiile medicale sau armamentului, ci se difuzează în societate în general, afectînd în același timp întreaga lume.

În cursul ultimilor 25 de ani, extensia rapidă a aplicațiilor tehnologiilor calculatorului, comunicațiilor și microfilmului a adus progrese tehnice substanțiale în obținerea și tratarea informațiilor. Mai precis, tehnologiile informării au ameliorat tehnicile permițînd: prelucrarea prin micro-imagine și transmisie digitală a informației; pregătirea și punerea în formă a bibliografiilor, rezumatelor și textelor integrale conținînd repertoriu, indexuri și traduceri; conservarea acestor date sub o formă numerică (pe benzi sau discuri magnetice), ca și sub formă analogică (microformate); schimbarea acestor date; descoperirea acestor informații pentru utilizarea curentă, pentru cercetările retrospective, bibliografii și inventare; obținerea de documente care se află în biblioteci, prin localizarea documentelor, comandă în direct și transmiterea facsimilelor; manevrarea fișierelor și colecțiilor bibliotecilor pentru obținerea de lucrări, repertorierea acestora în cataloage, controlarea circulației, înțelegînd prin aceasta împrumuturile interbibliotecare și controlarea bugetului.

Considerînd rolul determinant pe care știința îl joacă în dezvoltarea socio-economică a unei țări în calitate de resursă, se poate vedea în tehnologia informării mijlocul esențial de care dispune o țară pentru a utiliza cît mai mult posibil această resursă. Plecînd de la această idee de bază, este ușor de sugerat că tehnologia informării este ea însăși un element necesar al dezvoltării socio-economice contemporane și poate chiar o condiție prealabilă.

(Continuare în numărul următor)

dr. Grigore MIROIU
Academia de Științe Economice

biblioteca

Sumar

- In loc de editorial* . . . p. 1
Către toți bibliotecarii din țară! . . . p. 2
Propuneri privind problematica activității bibliotecilor publice de stat . . . p. 3
Ioana Lupu: *Post-scriptum la bibliocid* . . . p. 4—5
Ana-Maria Mihiț: *Au trecut mulți ani...* . . . p. 6
Nicolae Mariș: *Literatura științifică și tehnică în drumul ei către specialiști* p. 7
Doina Popovici: *O direcție prioritara de acțiune: educarea tineretului pentru profesie* . . . p. 8—9
Vă prezentăm o bibliotecă: *Biblioteca Județeană Constanța* . . . p. 10—11

DIALOG PROFESIONAL

- Florin Grigoraș, Nicolae Simion: *Prelucrarea documentară și științele sociale* . . . p. 12—14
Victor Visinescu: *Bibliografia marilor personalități* p. 15—17
Pia Atanasiu, Vitalie Teodoru: *Aspecte ale terminologiei în domeniul informării și documentării* . . . p. 17—18
Gabriela Manea: *Biblioteca și îmbogățirea spirituală a tineretului* . . . p. 19—20
Viorica Oniciuc: *Contribuții la formarea tinerei generații prin dezvoltarea și cultivarea limbi materne* p. 21—22
Ioana Lupu: *Aplicarea ISBD în bibliotecile de învățământ superior* . . . p. 22—23
Ioana Tăutu: *Implicații și condiționări pedagogice ale eficienței informării* . . . p. 24—25

CONSULTAȚII

- Dana Damian: *Aspecte ale modernizării catalogului sistematic — diviziunile 57.59 și 61* . . . p. 26—28

- FIȘIER . . . p. 29—31

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

- Grigore Miroiu: *Epoca contemporană, epoca informării tehnico-științifice (I)* . . . p. 31—32

Biblioteca Centrală Universitară Cluj-Napoca

biblioteca

COPERTA I:
Cea care a fost și va rămâne Biblioteca
Centrală Universitară București

COPERTA a IV-a
Biblioteca Județeană din Deva

biblioteca

biblioteca

biblioteca